

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalec — Direktor: Rudi Janžura — Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak — Tiskarna: Tisk. poročevalec — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva 5-II, telefon 23-522 do 23-528 — Oglasi: oddelček: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 — Poštni predal 29 — Telesni račun: Narodne banke 601-Te-163 — Mesečna naročnina 200 din

Poročevalec

DRUGA IZDAJA

Beograd pripravil predsedniku U Nuju veličasten sprejem

Dve sto tisoč Beograđanov je napolnilo ulice glavnega mesta — Pristrčno srečanje predsednika Tita in g. U Nuja na letališču — »Srečen sem, da sem med vami,« je dejal visoki gost

BEOGRAD, 6. junija. (Od našega beograđkega dopisnika.) Kako zna Beograd pristrčno sprejeti iskrene prijatelje Jugoslavije in svoje drage goste, je dokazal današnji sprejem, ki ga je prebivalstvo glavnega mesta Jugoslavije pridelilo velikemu azijskemu državniku in našem iskrenemu prijatelju — predsedniku burmanske vlade g. U Nuju.

Zemunsko letališče, kjer je točno ob 17. uri pristalo posebno JAT-ovo letalo z visokimi burmanskimi gosti, je bilo okrašeno z burmanskimi in jugoslovanskimi zastavami. Prvi, ki so prišli na letališče so bili seveda novinarji, fotoreporterji in filmski snemalci, ki so se pripeljali še pred 16. uro. Kmalu za njimi so začeli prihajati naši visoki državni funkcionarji in načelnik burmanskega veleposlaništva s svojo soprogo in otroci. Na letališču je prisnela tudi skupina burmanskih visokošolcev, ki študirajo na beograjski univerzi.

Kmalu po 17. uri so prispeli na letališče Moša Pijade, Edvard Kardelj, Aleksander Ranković, Blažo Jovanović, Djuro Pucar st., Ivan Gošnjak in Koča Popović.

Deset minut pred napovedanim prihodom se je v odprtem avtomobilu pripeljal na letališče predsednik republike s svojo soprogo. Vidno dobro razpoloženega preds. Tita, ki je bil v svoji modri maršalski uniformi, so navzoči pozdravili s toplim aplavzom. Nasmejan predsednik Tito se je za pozdrav zahvalil s salutiranjem. Predsednik Tito in njegova soproga sta se nato pozdravila z navzočimi jugoslovanskimi funkcionarji, potem pa se je tovariš Tito odšel v razgovor s svojimi sodelavci, Mošo Pijadom, Edvardom Rankovićem, Aleksandrom Rankovićem, Ivanom Gošnjakom in drugimi.

JAT-ov »Convair« se je spustil na zemunsko letališče z ali 3 minute pred peto uro. Ko pa je vozil pred zgradbo letališča, je bila ura točno pet. Iz letala sta prva izstopila predsednik burmanske vlade g. U Nu in njegova soproga.

Predsednik Tito in njegova soproga sta g. U Nuju šla naproti prav do letala in se s njim ter njegovo soprogo navdve prišli iz šole »Bratov Ribarjev« pa sta vsočemu in dragemu gostu iz Burme ter njegovi soprogi podarili v pozdrav velike šopke cvetja. Nato je predsednik Tito seznanil predsednika g. U Nuja in njegovo soprogo s sodelavci Mošo Pijadom, Edvardom Rankovićem, Djutom Pucarjem, Blažom Jovanovićem, Ivanom Gošnjakom, Kočo Popovićem in Jovanom Veselinovom.

Gardna godba je v tem trenutku zaigrala burmansko in jugoslovansko himno. Ko so izvenili zadnji zvoki jugoslovanske himne, je predsednik svojega visokega gosta in njegovo soprogo predstavil še ostalim jugoslovanskim funkcionarjem, ki so ju prišli pozdraviti na letališče.

Prvi, sta se predsednik Tito in g. U Nu približala skupini burmanskih visokošolcev, so jima ti začeli klicati pozdrav in dobrodošlico v burmanskem jeziku.

Komandant gardnega bataljona je nato raportiral predsedniku burmanske vlade, da je bataljon pripravljen za pregled; predsednik Tito in g. U Nu sta ob zvokih živahne koračnice pregledala gardni bataljon.

Predsednik burmanske vlade

Italijanska vladna komisija v Trstu

Posvetovanje z dr. Deklevo

Trst, 6. junija. Ministrska komisija za proučevanje prostih cone, ki se je v soboto vrnila v Trst, je med drugim danes imela razgovore s slovenskim občinskim svetovalec dr. Jožetom Deklevo. Dr. Jože Deklevo je razložil komisiji sedanji težki položaj Trsta in med drugim tudi poudaril, da je zašel Trst v tak položaj delno zaradi posledic vojne, predvsem pa zaradi pomanjkanja gospodarskega sodelovanja z naravnim zaledjem. Govoril je tudi o brezposelnosti, ki vedno bolj narašča ter dejstvu, da trzsko delavstvo prvič v zgodovini rešuje svoj obstoj z emigracijo.

Ustanovitev Slovenske gospodarsko-kulturne zveze na Goriškem

Trst, 6. junija. V nedeljo so v Gorici na ustanovnem obnem zboru Slovenske gospodarsko-kulturne zveze izvolili za predsednika dr. Lamberta Mermolov. Ustanovnega obnega zboru so se udeležili poleg drugih tudi delegati Zveze slovenskih organizacij iz Celovca. Slovensko gospodarsko-kulturno zvezo iz Trsta in predstavnik beneških Slovencev. Na zboru so sprejeli posebno resolucijo, ki zahteva uzakonitev slovenskih šol na Goriškem

S. L.

VREME

Napoved za torek. Toplejša, sončno vreme z delno oblačnostjo. Ki se bo povečala predvsem v popoldanskih urah. Temperatura poroka 6 do 10, na Primorskem okoli 15, podnevi med 20 in 25 stopinjami C. Zjutraj v nižinah zamrzlo. Jugozahodni veter.

Predsednik vlade Burmanske unije g. U Nu

darili v pozdrav velike šopke cvetja. Nato je predsednik Tito seznanil predsednika g. U Nuja in njegovo soprogo s sodelavci Mošo Pijadom, Edvardom Rankovićem, Djutom Pucarjem, Blažom Jovanovićem, Ivanom Gošnjakom, Kočo Popovićem in Jovanom Veselinovom.

Gardna godba je v tem trenutku zaigrala burmansko in jugoslovansko himno. Ko so izvenili zadnji zvoki jugoslovanske himne, je predsednik svojega visokega gosta in njegovo soprogo predstavil še ostalim jugoslovanskim funkcionarjem, ki so ju prišli pozdraviti na letališče.

Prvi, sta se predsednik Tito in g. U Nu približala skupini burmanskih visokošolcev, so jima ti začeli klicati pozdrav in dobrodošlico v burmanskem jeziku.

Komandant gardnega bataljona je nato raportiral predsedniku burmanske vlade, da je bataljon pripravljen za pregled; predsednik Tito in g. U Nu sta ob zvokih živahne koračnice pregledala gardni bataljon.

Predsednik burmanske vlade

Italijanska vladna komisija v Trstu

Posvetovanje z dr. Deklevo

Trst, 6. junija. Ministrska komisija za proučevanje prostih cone, ki se je v soboto vrnila v Trst, je med drugim danes imela razgovore s slovenskim občinskim svetovalec dr. Jožetom Deklevo. Dr. Jože Deklevo je razložil komisiji sedanji težki položaj Trsta in med drugim tudi poudaril, da je zašel Trst v tak položaj delno zaradi posledic vojne, predvsem pa zaradi pomanjkanja gospodarskega sodelovanja z naravnim zaledjem. Govoril je tudi o brezposelnosti, ki vedno bolj narašča ter dejstvu, da trzsko delavstvo prvič v zgodovini rešuje svoj obstoj z emigracijo.

Ustanovitev Slovenske gospodarsko-kulturne zveze na Goriškem

Trst, 6. junija. V nedeljo so v Gorici na ustanovnem obnem zboru Slovenske gospodarsko-kulturne zveze izvolili za predsednika dr. Lamberta Mermolov. Ustanovnega obnega zboru so se udeležili poleg drugih tudi delegati Zveze slovenskih organizacij iz Celovca. Slovensko gospodarsko-kulturno zvezo iz Trsta in predstavnik beneških Slovencev. Na zboru so sprejeli posebno resolucijo, ki zahteva uzakonitev slovenskih šol na Goriškem

S. L.

VREME

Napoved za torek. Toplejša, sončno vreme z delno oblačnostjo. Ki se bo povečala predvsem v popoldanskih urah. Temperatura poroka 6 do 10, na Primorskem okoli 15, podnevi med 20 in 25 stopinjami C. Zjutraj v nižinah zamrzlo. Jugozahodni veter.

Krišna Menon v Londonu

London, 6. jun. (AFP). Indijski delegat v OZN Krišna Menon se je davi v Londonu razgovarjal s sovjetskimi veleposlanikom Jakobom Malikom. Menon se bo danes ponovno srečal s britanskim predsednikom vlade, s katerim se je razgovarjal že v petek. V soboto je imel sestanek tudi z britanskim ministrom za zunanje zadeve Macmillanom.

Menon je seznanil britanske državniške s stališčem kitajske vlade do Formoze in vprašan Daljnega vzhoda.

V sredo bo Menon odpotoval v Kanado in ZDA.

g. U Nu je stopil pred mikrofona Radia Beograd in v angleškem jeziku pozdravil narode Jugoslavije z besedami:

»Že nekaj let sem si zelo želel obiskati vašo lepo deželo, pa zaradi obilnega dela tega nisem mogel storiti. Lahko si torej mislite, kako srečen sem, da sem med vami.

Jugoslavija in Burma imata od neodvisnosti, ki sta si jo pridobili v približno istem času, prijateljske zveze. Nedavni obisk vašega velikega vodje maršala Tita v naši državi pa je te vezi še bolj utrdil. Naše ljudstvo sedaj čedalje bolj razumeva, da bo treba še mnogo storiti na področju ekonomskih in kulturnih zvez med našima državama in ne dvomim, da bo v prihodnjih letih glede tega storjen velik napredek.

Zelim vašim voditeljem in jugoslovanskim narodom zdravja, sreče in napredka.

Preds. Tito se je po končanih pozdravnih besedah pristrčno rokoval s g. U Nujem. Navzoči pa so govor predsednika burmanske vlade pozdravili s toplim ploskanjem.

Predsednik Tito je nato povabil g. U Nuja v svoj avto, s katerim sta se odpeljala z letališča.

Beograd, 6. junija 1953.

Josip Broz—Tito

NAŠI PARLAMENTARCI V LIBANONU

Zanimanje za Jugoslavijo

Bivanje naše parlamentarne delegacije je vzbudilo veliko zanimanje za našo ureditev in gospodarstvo — Možnosti za trgovinsko izmenjavo

Beirut, 6. jun. (Tanjug). Obisk jugoslovanske parlamentarne delegacije v Libanonu, ki jo vodi predsednik zveznega zbora ljudske skupščine Vlada Zecević, je vzbudil zanimanje tiska, javnosti in političnih krogov Libanona, ki vidijo v njem in v nedavnem obisku libanonskih parlamentarcev v Jugoslaviji nadaljnji korak v okviru izkoriščanja realnih možnosti za utrjevanje prijateljskih zvez med Libanom in FLRJ. V Libanonu, ki si je šele 1946 pridobil popolno neodvisnost, vidijo v Jugoslaviji evropsko državo, ki je veliko žrtvovala za svojo suverenost.

Skoraj pri vsakem srečanju z libanonskimi predstavniki, narodnimi poslanci, člani vlade in drugimi zahtevajo leti od jugoslovanske delegacije podatke o političnih razmerah v Jugoslaviji, delu in organizaciji parlamenta, o glavnih načelih državne ureditve, o gospodarskih problemih in drugem. Predsednik vlade Sami Solh se je v skoraj enournem razgovoru s člani delegacije zanimal za federalni sistem ureditve in razvoj jugoslovanskega gospodarstva.

Z zanimanjem je privolil na zamisel, da bi Libanon poslal zastopnika na zagrebški veleposlaništvu, kjer bi se lahko prepričali, če so dane možnosti za prodajo libanonskih izdelkov na jugoslovanskem tržišču in narobe. Čeprav so gospodarske možnosti Libanona glede na to, da nima razvite industrije in da ima dohodke povečini od tranzita trgovine in turizma, omejene, se v zadnjem času čuti prizadevanje za povečanje izvoza nekaterih libanonskih izdelkov, na tuja tržišča, da bi tako znižali primanjkljaj v trgovinskih zvezah s tujino. Člani jugoslovanske delegacije in libanonski predstavniki so prišli v razgovorih do sklepa, da so dane možnosti za utrjevanje ekonomskih zvez med državama in da jih je treba izkoristiti.

Libanonski časopisi in radio z zanimanjem spremljajo bivanje jugoslovanske parlamentarne delegacije in vsak dan objavljajo vesti in fotografije o tem.

Sprejem pri predsedniku Šamunu

Jugoslovansko delegacijo je danes sprejel predsednik Libanonske republike Kamil Šamun. V spremstvu jugoslovanskih parlamentarcev je bilo več libanonskih narodnih poslancev in odpravnik poslov FLRJ v Libanonu Miloš Lalović. Predsednik Libanonske republike se je nekaj časa pristrčno razgovarjal s člani delegacije.

Vodja jugoslovanske parlamentarne delegacije Vlada Zecević je sporočil predsedniku Šamunu osebne pozdrave predsednika FLRJ Josipa Broza Tita in njegovo osebno sporočilo, da se zahvaljuje za povabilo predsednika Šamuna, naj bi obiskal Libanon. Predsednik Tito mu je sporočil, da so njegove sedanje obveznosti takšne, da za sedaj, čeprav sprejema povabilo, ne bi mogel določiti natančnega dneva svojega obiska. Z mnogo ljubezni in toplimi čustvi se zanima za nadaljnji razvoj Libanonske republike in libanonskega naroda.

Diplomatska kronika

Beograd, 6. jun. (Tanjug). Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj je sprejel danes ob 11. uri na protokolarni obisk g. Sabeta Arisa, sirijskega poslanika, akreditiranega v Jugoslaviji, ki ima stalni sedež v Atenah.

Ob 12. uri je podpredsednik Kardelj sprejel na protokolarni obisk tudi izvršnega in pooblaščenega veleposlanika LR Kitajske v Jugoslaviji g. Vu Sju Cjuana.

Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković je sprejel danes ob 10. uri na protokolarni obisk izrednega in pooblaščenega veleposlanika v Jugoslaviji g. Vu Sju Cjuana Kitajskega veleposlanika sta danes dopoldne sprejela na protokolarni obisk tudi podpredsednik zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović in predsednik zvezne ljudske skupščine Moša Pijada.

terim sta se odpeljala z letališča. V naslednjem avtomobilu sta sedeli g. U Nu in soproga predsednika republike Jovanka Broz s Slavko Rankovičevom, za njimi pa je krenila dolga kolona avtomobilov z burmanskimi državniki in jugoslovanskimi funkcionarji.

Na vsej poti od zemunskega letališča do Dedinja so množice Beograđanov privedle prave ovacije predsedniku burmanske vlade in ostalim burmanskim gostom, mahajoč z burmanskimi in jugoslovanskimi zastavicami: Beograđani so navdušeno pozdravljali g. U Nuja in predsednika Tita ter vzdikali burmansko-jugoslovanskemu prijateljstvu.

Novinarji, ki se nam je zelo mudilo v redakcijo, da bi čim hitreje poročali o sprejemu visokih burmanskih gostov na letališču, bi kaj radi s svojimi avtomobili krenili iz dolge kolone avtomobilov, ki je vozila proti Dedinjam. Množice Beograđanov so bile tako goste, da se nam je to posrečilo šele daleč izven mesta pri stadionu JLA.

M. P.

Zahvala predsednika republike

Ob rojstnem dnevu sem prejel večje število čestitk iz države in inozemstva, od raznih kolektivov, pripadnikov JLA in morarice, množičnih in družbenih organizacij, zastopnikov ljudske oblasti, naših diplomatskih zastopstev, kol, od uglednih osebnosti, posameznikov, mladincev in pionirjev.

Ker mi ni moglo odgovoriti vsakemu posamezniku, se po tej poti vsem najpriširšeje zahvaljujem za čestitke in želje, ki so mi bile poslane za rojstni dan.

Beograd, 6. junija 1953.

Josip Broz—Tito

Indijska parlamentarna delegacija je obiskala Litostroj in Gospodarsko razstavišče

Ljubljana, 6. jun. Indijska parlamentarna delegacija z g. Krišnamurti Raom na čelu si je ogledala dopoldne tovarno turbin »Litostroj«, ki je nedavno dobavila prvo serijo industrijskih žerjavov Indiji. Po ogledu vseh naprav podjetja sta direktor Litostroja inž. Božidar Guštin in predsednik delavskega sveta Jože Jager podala gostom vsa pojasnila o proizvodnji in delavskem samoupravljanju v podjetju.

Pred odhodom iz Ljubljane so si indijski parlamentarci ogledali razstavo izdelkov naše lesne industrije na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču. Z uglednimi gosti sta bila tudi tajnik Ljudske skupščine LRS dr. Miha Potočnik in predsednik zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS Mavricij Borc. Razstavne prostore je gostom razkazal direktor razstavišča Leopold Kres. Indijski gostje so z zanimanjem ogledovali razstavljene izdelke in se o njih zelo pohvalno izrazili.

Svoja opažanja so po odhodu razstavnega prostora vpisali tudi v spominsko knjigo, v katero so se vsi podpisali. Pred odhodom so se indijski gostje skupaj z vodstvom razstavišča fotografirali. Obiskovalci razstavišča so ugledne goste pri odhodu pristrčno pozdravljali.

Dopoldne je indijska parlamentarna delegacija prisnela v Postojno, kjer si je ogledala Postojnsko jamo. Indijski parlamentarci so bili navdušeni nad prirodnimi lepotami te jame. Iz Postojne so nadaljevali proti Opatiji.

Reka, 6. jun. (Tanjug). Danes je prisnela v Opatijo indijska parlamentarna delegacija, ki jo vodi g. Krišnamurti Rao. Gosta so sprejeli predsednik mestne občine Mirko Gotič in ljudski poslanci.

Dopoldne so si indijski parlamentarci ogledali ladjedelnico »Tretji maj«, zvečer pa jim je podpredsednik ljudskega odbora Reke priredil večerjo v »Park-hotelu«.

Pred sedantkom zvezne ljudske skupščine

Beograd, 6. jun. Na seji, ki jo bo imel 14. junija odbor za prosveto zvezne ljudske skupščine, bodo izvolili novega predsednika zunanjepolitičnega odbora. Odbor bo na isti seji zavezal stališče tudi o amandmaju zveznega izvršnega sveta k predlogu zakona o doktoratu znanosti in postavil na dnevni red načrt osnovnega zakona o časopisnih podjetjih.

Beograd, 6. junija. V prvem tromesečju so jugoslovanska podjetja sklenila z Burmo znane pogodbe za dobavo. Skupna vrednost teh pogodb znaša 232.000 dolarjev. Prvo mesto med njimi zavzema pogodba o dobavi 100 tovrstnih vagonov v vrednosti 212.000 dolarjev. Razen tega so sklenili pogodbe za izvoz cimenta, svinčenih cevi, saloničnih plošč, žebeljev in drobne kovinske galanterije. Dosedanji izvoz v Burmo v letošnjem letu, ne računajoč vojaških dobav, ni bil velik; vrednost izvoza v prvih štirih mesecih letošnjega leta je bila 5.760 dolarjev, vrednost izvoza iz Burme pa je bila znatno večja in znaša okoli 290.650 dolarjev. Glavna postavka uvoza sta bila riž in tikov les. Blagovna izmenjava med Jugoslavijo in Burmo, ki naj bi se izvajala na osnovi pogodb, sklenjene ob koncu junija l. 1953, se je praktično začela izvajati šele v l. 1954, v katerem je jugoslovanski izvoz dosegel vrednost 24.800 dolarjev, uvoz pa 14.460 dolarjev.

Ceprav blagovna izmenjava med obema državama doslej ni bila večjega obsega, menijo v jugoslovanskih gospodarskih krogih na osnovi dosedanjih izkušenj in pripravljenih poslov, da so široke možnosti za njeno povečanje. Ta optimizem je zasnovan na kompletnosti gospodarstva obeh držav, pri čemer je treba upoštevati, da je Burma izvoznik nekaterih predmetov s področja kmetijstva in rudarstva. Za mnoge izmed teh predmetov se jugoslovansko gospodarstvo močno zanima. Jugoslovanski izvozniki poudarjajo tudi pomen, ki bi ga lahko imel izvoz industrijskega blaga, kemikalij in blaga za široko potrošnjo. Tudi nedavno podpisani plačilni sporazum med Burmo in Jugoslavijo omogoča lažjo izmenjavo, predvideni manipulativni kredit pa odpira možnost vzajemnega kreditiranja obeh gospodarstev. Kakor se je izvedelo v merodajnih krogih, je sodelovanje med obema državama

Rektor rangunske univerze na obisku v Beogradu

Beograd, 6. jun. Rektor beograjske univerze dr. Ilija Djuričić je priredil danes v »Majesticu« obed na čast rektorju rangunske univerze dr. Htin Aungu. Razen članov univerzitetne uprave in univerzitetnih profesorjev so se obeda udeležili podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković, predsednik komisije za kulturne zveze z inozemstvom Marko Ristić, predsednik sveta beograjske univerze Djurica Jojkić, zastopniki državnega sekretariata za inozemske zadeve, burmanskega veleposlaništva v Beogradu in Zveze študentov beograjske univerze.

Rektor rangunske univerze dr. Aung je obiskal dopoldne knjižnico beograjske univerze »Svetozar Marković« in angleški seminar na filozofski fakulteti.

Indijska parlamentarna delegacija je obiskala Litostroj in Gospodarsko razstavišče

Ljubljana, 6. jun. Indijska parlamentarna delegacija z g. Krišnamurti Raom na čelu si je ogledala dopoldne tovarno turbin »Litostroj«, ki je nedavno dobavila prvo serijo industrijskih žerjavov Indiji. Po ogledu vseh naprav podjetja sta direktor Litostroja inž. Božidar Guštin in predsednik delavskega sveta Jože Jager podala gostom vsa pojasnila o proizvodnji in delavskem samoupravljanju v podjetju.

Pred odhodom iz Ljubljane so si indijski parlamentarci ogledali razstavo izdelkov naše lesne industrije na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču. Z uglednimi gosti sta bila tudi tajnik Ljudske skupščine LRS dr. Miha Potočnik in predsednik zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS Mavricij Borc. Razstavne prostore je gostom razkazal direktor razstavišča Leopold Kres. Indijski gostje so z zanimanjem ogledovali razstavljene izdelke in se o njih zelo pohvalno izrazili.

Svoja opažanja so po odhodu razstavnega prostora vpisali tudi v spominsko knjigo, v katero so se vsi podpisali. Pred odhodom so se indijski gostje skupaj z vodstvom razstavišča fotografirali. Obiskovalci razstavišča so ugledne goste pri odhodu pristrčno pozdravljali.

Dopoldne je indijska parlamentarna delegacija prisnela v Postojno, kjer si je ogledala Postojnsko jamo. Indijski parlamentarci so bili navdušeni nad prirodnimi lepotami te jame. Iz Postojne so nadaljevali proti Opatiji.

Reka, 6. jun. (Tanjug). Danes je prisnela v Opatijo indijska parlamentarna delegacija, ki jo vodi g. Krišnamurti Rao. Gosta so sprejeli predsednik mestne občine Mirko Gotič in ljudski poslanci.

Dopoldne so si indijski parlamentarci ogledali ladjedelnico »Tretji maj«, zvečer pa jim je podpredsednik ljudskega odbora Reke priredil večerjo v »Park-hotelu«.

Pred sedantkom zvezne ljudske skupščine

Beograd, 6. jun. Na seji, ki jo bo imel 14. junija odbor za prosveto zvezne ljudske skupščine, bodo izvolili novega predsednika zunanjepolitičnega odbora. Odbor bo na isti seji zavezal stališče tudi o amandmaju zveznega izvršnega sveta k predlogu zakona o doktoratu znanosti in postavil na dnevni red načrt osnovnega zakona o časopisnih podjetjih.

Beograd, 6. junija. V prvem tromesečju so jugoslovanska podjetja sklenila z Burmo znane pogodbe za dobavo. Skupna vrednost teh pogodb znaša 232.000 dolarjev. Prvo mesto med njimi zavzema pogodba o dobavi 100 tovrstnih vagonov v vrednosti 212.000 dolarjev. Razen tega so sklenili pogodbe za izvoz cimenta, svinčenih cevi, saloničnih plošč, žebeljev in drobne kovinske galanterije. Dosedanji izvoz v Burmo v letošnjem letu, ne računajoč vojaških dobav, ni bil velik; vrednost izvoza v prvih štirih mesecih letošnjega leta je bila 5.760 dolarjev, vrednost izvoza iz Burme pa je bila znatno večja in znaša okoli 290.650 dolarjev. Glavna postavka uvoza sta bila riž in tikov les. Blagovna izmenjava med Jugoslavijo in Burmo, ki naj bi se izvajala na osnovi pogodb, sklenjene ob koncu junija l. 1953, se je praktično začela izvajati šele v l. 1954, v katerem je jugoslovanski izvoz dosegel vrednost 24.800 dolarjev, uvoz pa 14.460 dolarjev.

Ceprav blagovna izmenjava med obema državama doslej ni bila večjega obsega, menijo v jugoslovanskih gospodarskih krogih na osnovi dosedanjih izkušenj in pripravljenih poslov, da so široke možnosti za njeno povečanje. Ta optimizem je zasnovan na kompletnosti gospodarstva obeh držav, pri čemer je treba upoštevati, da je Burma izvoznik nekaterih predmetov s področja kmetijstva in rudarstva. Za mnoge izmed teh predmetov se jugoslovansko gospodarstvo močno zanima. Jugoslovanski izvozniki poudarjajo tudi pomen, ki bi ga lahko imel izvoz industrijskega blaga, kemikalij in blaga za široko potrošnjo. Tudi nedavno podpisani plačilni sporazum med Burmo in Jugoslavijo omogoča lažjo izmenjavo, predvideni manipulativni kredit pa odpira možnost vzajemnega kreditiranja obeh gospodarstev. Kakor se je izvedelo v merodajnih krogih, je sodelovanje med obema državama

Rektor rangunske univerze na obisku v Beogradu

Beograd, 6. jun. Rektor beograjske univerze dr. Ilija Djuričić je priredil danes v »Majesticu« obed na čast rektorju rangunske univerze dr. Htin Aungu. Razen članov univerzitetne uprave in univerzitetnih profesorjev so se obeda udeležili podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković, predsednik komisije za kulturne zveze z inozemstvom Marko Ristić, predsednik sveta beograjske univerze Djurica Jojkić, zastopniki državnega sekretariata za inozemske zadeve, burmanskega veleposlaništva v Beogradu in Zveze študentov beograjske univerze.

Rektor rangunske univerze dr. Aung je obiskal dopoldne knjižnico beograjske univerze »Svetozar Marković« in angleški seminar na filozofski fakulteti.

Beograd, 6. jun. Rektor beograjske univerze dr. Ilija Djuričić je priredil danes v »Majesticu« obed na čast rektorju rangunske univerze dr. Htin Aungu. Razen članov univerzitetne uprave in univerzitetnih profesorjev so se obeda udeležili podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković, predsednik komisije za kulturne zveze z inozemstvom Marko Ristić, predsednik sveta beograjske univerze Djurica Jojkić, zastopniki državnega sekretariata za inozemske zadeve, burmanskega veleposlaništva v Beogradu in Zveze študentov beograjske univerze.

Rektor rangunske univerze dr. Aung je obiskal dopoldne knjižnico beograjske univerze »Svetozar Marković« in angleški seminar na filozofski fakulteti.

Beograd, 6. jun. Rektor beograjske univerze dr. Ilija Djuričić je priredil danes v »Majesticu« obed na čast rektorju rangunske univerze dr. Htin Aungu. Razen članov univerzitetne uprave in univerzitetnih profesorjev so se obeda udeležili podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković, predsednik komisije za kulturne zveze z inozemstvom Marko Ristić, predsednik sveta beograjske univerze Djurica Jojkić, zastopniki državnega sekretariata za inozemske zadeve, burmanskega veleposlaništva v Beogradu in Zveze študentov beograjske univerze.

Rektor rangunske univerze dr. Aung je obiskal dopoldne knjižnico beograjske univerze »Svetozar Marković« in angleški seminar na filozofski fakulteti.

Beograd, 6. jun. Rektor beograjske univerze dr. Ilija Djuričić je priredil danes v »Majesticu« obed na čast rektorju rangunske univerze dr. Htin Aungu. Razen članov univerzitetne uprave in univerzitetnih profesorjev so se obeda udeležili podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković, predsednik komisije za kulturne zveze z inozemstvom Marko Ristić, predsednik sveta beograjske univerze Djurica Jojkić, zastopniki državnega sekretariata za inozemske zadeve, burmanskega veleposlaništva v Beogradu in Zveze študentov beograjske univerze.

Rektor rangunske univerze dr. Aung je obiskal dopoldne knjižnico beograjske univerze »Svetozar Marković« in angleški seminar na filozofski fakulteti.

Beograd, 6. jun. Rektor beograjske univerze dr. Ilija Djuričić je priredil danes v »Majesticu« obed na čast rektorju rangunske univerze dr. Htin Aungu. Razen članov univerzitetne uprave in univerzitetnih profesorjev so se obeda udeležili podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković, predsednik komisije za kulturne zveze z inozemstvom Marko Ristić, predsednik sveta beograjske univerze Djurica Jojkić, zastopniki državnega sekretariata za inozemske zadeve, burmanskega veleposlaništva v Beogradu in Zveze študentov beograjske univerze.

Visoke cene gradbenih storitev in še kaj

Tudi nepotrebni zastopniki, posredniki in verižna trgovina dvigajo cene gradnjam

Vprašanje povzanih cen gradbenih storitev se posveča precejšnjo pozornost. V zvezi s tem odkrivamo razne vzroke zviševanja cen, na drugi strani pa ugotavljamo različne možnosti, ki bi vplivale na znižanje cen, itd.

Način prodaje gradbenih elementov je večkrat eden od vzrokov, ki dvigajo cene tem elementom, s tem pa seveda tudi gradbenim storitvam v celoti.

Znano nam je, da so sprito široke investicijske fronte v naši gradbeni dejavnosti gradbeni elementi (apno, opeka, železo, les, cement itd.) že od oseboodbitve sem več ali manj kritični artikli, ki jih ni dovolj. Povpraševanje je še vedno občutno večje kot pa ponudba tega materiala. Podjetja, ki proizvajajo ta material, sprito velikega povpraševanja nimajo nikakih težav vnovčiti svojo proizvodnjo, vendar pa le kljub temu

prepuščajo prodajo raznim zastopstvom, posrednikom itd. V mnogih podjetjih za proizvodnjo gradbenega materiala namreč komercialisti nimajo druge naloge kot to, da nezadovoljene kupce na čim lepši način odpravijo praznih rok.

Poglejmo si nekaj konkretnih primerov, ki dovolj jasno ilustrirajo razne načine prodaje gradbenih elementov, kot enega od vzrokov nepotrebnega zviševanja cen gradbenim storitvam.

Kresniška industrija apna si je izbrala zastopnika v osebi nekoga Fridman Srpjapana iz Zagreba. Pri tem pa je podjetje poslovalo na način, ki je bil vse prej kot koristen za skupnost. Fridmanu je podjetje dobavljalo vagonne količine apna po ceni, ki je bila nižja od cene za druge kupce (s tem je vodstvo podjetja oškodovalo podjetje na dohodku), omogočilo Fridmanu vse te količine apna prodajati na njegov račun (s tem je podjetje omogočilo podražitev apna, neupravičen zaslužek zastopniku in nedovoljno trgovanje), izplačevalo Fridmanu povrh še plačo, provizijo in razne izmišljene stroške celo v času, ko je ta bil bolan in prejemal bolniško hrano (s tem je podjetje dvigalo svoje proizvajalne stroške, ki jih je seveda moralo vkaikulirati v ceno apna).

Poslovanje je bilo torej tipično protidružbeno z ednim ciljem, zadovoljiti nekaj izkoriščevalskih pijač.

Vrhnjske opekarne so sredi leta 1954 sklenile pogodbo s trgovskim podjetjem »Angrogradja« Skopje — predstavništvo Ljubljana, ki si je rezerviralo 300.000 kosov opeke. To opeko so vrhnjske opekarne po dispozicijah podjetja odpremljale raznim podjetjem v naši republiki v skupni količini 130.000 kosov, račune pa dostavljale podjetju »Angrogradja« Skopje. To podjetje je nato isto blago fakturiralo naslovnikom — seveda s pribitkom.

Betonsko železo je večkrat z verižno prodajo doseglo 100 in celo več odstotno zvišanje cene. Tak primer je bila preprodaja betonskega železa »Remontar« iz Borovnice, »Remontar« na Vrhniki. Na tak način se nevedno dvigne cena za konkretno gradnjo, zaradi katere je bila omenjena preprodaja izvršena.

KZ Sava pri Litiji je omogočila svojemu lesnemu manipulantu — ki je mimogrede povedano bil tudi trgovec z lesom — popolnoma svobodno trgovino z lesom. Ta manipulant je odpremljal večje vagonске po-

šilke lesa na lasten račun raznim podjetjem v Zagreb. Zadržal je za to uslugo prejemala štiri odstotke provizije.

Ugotovljeno je, da se gradbeni podjetja rada ukvarjajo s preprodajo gradbenega in instalacijskega materiala. Poleg tega pa je bilo ugotovljeno, da nekatera podjetja zaračunavajo pri izstavljanju računov za izvedena gradbena dela večje količine materiala, kot pa ga je bilo dejansko porabljenega. Pretežni del materiala pa je zaračunan po višjih cenah, kot so nabavne.

Zato podjetja ustvarjajo previsoke dobičke, na drugi strani pa dvigajo cene svojim storitvom, končno pa se dogaja to, da so investicijska sredstva večkrat še izčrpana, ne da bi bil dosežen predvideni efekt in fa-za gradnje.

Vsekakor bo potrebno, da zlasti investitorji bolj kontrolirajo

izvajalce gradbenih del. Upoštevajoč, da opisani primeri niso osamljeni in da gre za celo vrsto gradbenega materiala, ki se mu cena do končnega potrošnika, ki je obenem tudi zadnji plačnik, precej dvigne, je nujno jačanje družbene kontrole, ker bodo sicer cene gradbenim storitvam visoke, čeprav za to ne bi bilo posebnih in neposrednih razlogov, vse dokler ne bo ponudba tega materiala večja, kot pa je povpraševanje. Ni dovolj torej, da se proizvodnja gradbenih elementov poci, če ne bo tudi ustrezne prodaje brez odvečnih posrednikov in zastopnikov, kakor tudi če se gradbena podjetja oziroma njihovi organi upravljanja sami ne bodo trudili znižati cene svojim storitvam.

Z enostranskimi ukrepi torej ne bo mogoče rešiti takega kompleksnega vprašanja, kot je pocenitev gradenj in gradbenih storitev. Z-ek.

Včeraj in danes

Sožalje podpredsednika grške vlade

Beograd, 6. jun. Podpredsednik ministrskega sveta in minister za obrambo Grčije g. Panajotis Kamelopoulos je poslal ob nesreči v Senjskem kanalu naslednjo brzojavko državnemu sekretarju za narodno obrambo generalpolkovniku Ivanu Gošnjaku:

»Prosim Vas, das prejmete v imenu grških oboroženih sil in v mojem osebnem najiskrenejšem izrazu sožalja ob tragičnem dogodku, ki je prizadel Vašo morarico in Vaše ljudstvo.«

Zastopstvo Graza na obisku v Zagrebu

Zagreb, 6. jun. V Zagreb je prispela delegacija Graza, ki vrača s tem obisk zastopnikov Zagreba meseca aprila v tem avstrijskem mestu. Goste, ki jih vodi župan mesta Graza, dr. Edvard Speck, je sprejel dopolne predsednik ljudskega odbora Zagreba Večeslav Holjevac. Med petdnevnim bivanjem v Zagrebu se bodo zastopniki Graza seznanili z organizacijo in problemi zagrebške komunice ter si ogledali kulturne in zgodovinske znamenitosti mesta.

Strokovnjak FAO na obisku v Lendavi

Maribor, 6. jun. Strokovnjak FAO Mac Clemond je včeraj obiskal živilnorojsko razstavo v Lendavi. V četrtke dopoldne bo v prostorih tovarne mlečnega prahu v Murski Soboti predaval živilnorojem o živilnoroji, higieni mleka in drugih problemih v svetu in pri nas. Ob koncu tedna bo obiskal zbirališče mleka, državna posestva in posamezne kmetovalce v Pomurju. K. M.

Koncerti sovjetskih umetnikov

Beograd, 6. jun. — Skupina 15 sovjetskih glasbenih umetnikov, ki se je nekaj dni mudila v naši državi, bo imela prihodnje dni koncerte v Zagrebu, Skopju, Novem Sadu in Titogradu. Sovjetski umetniki so doslej pridobili dva večja koncerta v dvorani Kolarčeve Ljudske univerze, nekoliko solističnih koncertov in so sodelovali pri opernih predstavah beograjske Operne.

Zastopstvo Beograda odpovala v Frankfurt

Beograd, 6. jun. Danes je odpovala z letalom v Frankfurt zastopstvo mesta Beograda, ki vrača obisk temu nemškemu mestu. Delegacija Beograda vodi podpredsednik inž. Jovan Janković. V Frankfurtu ob Maini bo ostala okoli 10 dni in bo imela

Anketa Stalne konference mest

Beograd, 6. jun. — Komisija Stalne konference mest za proučevanje stanovanjske problematike je uvedla anketo o razvoju in stanju družbenega upravljanja stanovanjskih poslopij. S to anketo, s katero hoče ugotoviti stanje družbenega upravljanja stanovanjskih poslopij na dan 1. junija t. l., bo zajetih nad 300 mest, industrijskih središč in mestnih občin. Kakor poudarjajo v sekretariatu Stalne konference mest, bo ta anketa, ki se mora opravi- ti do 15. junija, dala dragoceno podatke za širši posvetovalni sestanek, na katerem bodo v celoti proučili družbeno upravljanje stanovanjskih poslopij. Anketa obsega predvsem vprašanja: ali so izdani vsi lokalni predpisi o upravljanju stanovanjskih poslopij, kolikšno je njihovo število, kakšna je struktura stanovanjskih skupnosti, kako so bila kategorizirana stanovanja in kakšna je struktura stanovanjske tarife. Razen tega naj bi dobila odgovore na vprašanja o težavah pri izvajanju družbenega upravljanja stanovanjskih poslopij s konkretnimi predlogi za morebitno spremembo ali izpopolnitev zadevnih zakonskih predpisov.

Namen te ankete in namerna vanega posvetovalnega sestanka je izmenjava izkušenj in predlogov za nove zakonske predpise in primerne ukrepe na tem področju. V mestih, industrijskih krajih in mestnih občinah so bile sestavljene komisije strokovnjakov, ki bodo poskrbeli, da bodo vsi odgovori na vprašanja v anketi temeljili na preverjenih podatkih. Namen te ankete je poleg tega, da zainteresira razen Stalne konference mest in ljudskih odborov tudi zvezni izvršni svet.

Prvo izvozno blago iz naše države, to je češnje, gredo vsako leto iz Goriske, ki ima najboljši svetovni blago v naši državi, saj si je priborilo tudi svetovni sloves, zlasti v severnih državah, kot so Avstrija, Nemčija, Švica, Anglija itd. V normalnih povprečnih letinah so v tem času izvozila naša izvozna podjetja najmanj od 600 ton češenj. Letos pa so do prvega junija izvozila komaj 60 ton tega blaga. Izvozna podjetja kot »Slovenija sadje«, »Flores«, »Voče Zagreb« in še nekatera druga so v resni zaskrbljenosti, kako bodo letos uspevali izvoziti iz svojih izbranih češenj. Zna brska katastrofa in slabo vreme letošnje pomladi, ko češnje je prepočasno dozorevalo, sta resno omajala upe izvoznikov. Zaradi omenjenih nepravilnih češenj mnogo manj za domačo potrošnjo in še manj za izvoz. Zato se podjetja bore za osvojitve odkupnih bazenov in za vsako dobro češnjo, ki bi prišla v poštev za izvoz, da bi na ta način ohranili zunanji trg, zaupanje odjemalcev in renome gorških češenj. Skupno z okrajno trgovinsko zbornico so določili tudi dokaj stimulativno ceno za proizvajalce, katerim zadruga plačujejo po 40 din za kg izbranih izvoznih češenj. Za nagrado pa dobe zadruga do 2 din več v Brdih pa še do 2 din več v sklad za borbo proti češnjevi muhi. To so najvišje odkupne cene, ki so možne, saj se podjetja s svojim izvozom komaj držijo na robu gospodarske rentabilnosti, ke so na zunanjem trgu pozna vpliv italijanske konkurence češenj. Kazalo bi, da bi tudi Briljski in Vipavski kmetje pristopili k obnavljanju češnje-

Letna konferenca osnovne organizacije ZK Nafta

V Lendavi je bila letna konferenca osnovne organizacije ZK »Nafta«, na kateri so izvolili devetčlanski industrijski komite. Poleg 69 komunistov se je konference udeležil sekretar Okrajnega komiteja Murska Soba Milos Ledinek. Jože Varga je v letnem poročilu poudaril, da je v sedanjem mandatu delavski svet imel premalo sej, ki bi bile posvečene razpravi o stanju in rezultatih podjetja med letom. Nažalost posamezni člani delavskega sveta na sejah še vedno molčijo in glasujejo za sklepe, medtem ko po seji godrnjajo čez sprejete sklepe. Obsojili so pojave kriminala in gospodarskega v podjetju in dejal, da so

Brez sonca in toplote ni kvalitetnih češenj

Pojave nelojalne konkurence pri odkupu češenj je treba v kati zatrei

vih nasadov in pomlajevanju češnjevitih dreves z vrstami, ki bi prišle v poštev predvsem za izvoz. Zastopniki podjetij, ki odkupujejo na Goriskem rane češnje za domači trg in izvoz, se — odkar se je pričelo prvo obiranje češenj — redno sestajajo vsak teden na konferenci in posvetovalni.

Tako so na svoji III. konferenci, ki je bila v četrtak, ostro grajali predvsem trgovsko podjetje »Agroproizvod« iz Zagreba, ki je pričelo z odkupom te dni preko KZ na sektorju Čerčnice na Vipavskem in okolici. To podjetje hoče menda dobiti češnje ne glede na ceno in zagotavlja kmetijskim zadrugam 100% višjo maržo, to je namesto 2 kar 4 din in češnje tudi preplačuje, kar ni v skladu z dolo-

čili zbornice. Sklenjeno je bilo, naj bi trgovinska inspekcija pregledala poslovanje na tem terenu in na podlagi ugotovitev tudi ukrepala. Med drugim je tudi bilo sklenjeno, da bodo do ponovne konference še ostale v veljavi naslednje odkupne cene: 40 din za prvovrzdne odbrane češnje za izvoz, 28 din prvovrzdne češnje za domači trg in po 20 Din drugovrzdne češnje za domačo potrošnjo.

Podjetja so se pritožila tudi nad železnico, ki jim včasih dostavi neprimerne in neočistene vagone za transport. Za kamionce pošiljke na domači trg pa bi pripravili prevoznikom, ki bi svoje kamione vsaj pokrili, ker čestokrat vidimo odprte kamione naložene s češnjami, ki drve v oblaki prahu po cestah.

Cen niso označevali

Na prvi pogled se zdi zahteva, da morajo trgovska podjetja in trgovine vidno označevati cene svojemu blagu, nekako nepomembna in nevažna. Posledice pa, ki jih večkrat ima opuštanje vidnega označevanja cen, kažejo, da si iz tega poskušajo ustvariti nekateri poslovodje na račun potrošnikov.

Tako je tržna inspekcija ugotovila, da je bilo označevanje cen v KZ iz načitno opušteno. Poslovodja je prodajal predvsem kmetijsko blago od 10 do 80 din pri kilogramu draže, kot bi smel. S tem je ustvarjal sebi neupravičene dohodke v višini najmanj 4 ene mesečne plače. Razlike ni položil v blagajno, kler bi moral biti izkazan preseček, temveč

Značilnost in pomembnost mednarodne razstave predelave in uporabe lesa je prav v njenem poučno propagandnem značaju. Prvi del razstave nazorno prikazuje, kako naj smotno in racionalno izkoristimo les ter lesne odpadke v vseh fazah, od gozdnega asortimenta do finalnega proizvoda. Namen te poučno-propagandne razstave je, da opozori obiskovalce, strokovnjake in nestrokovnjake na pomembnost varčevanja in zmanjševanja uporabe lesa, ki ga lahko uspešno nadomestimo z drugim materialom. Obenem pa je

namen tega dela razstave prikazati nove razvojne možnosti v predelavi lesa. Pri nas se vse do pred kratkim nismo zavedali, kako potrebno in koristno je uporabljati les čim bolj racionalno. Sele, ko smo gozdove precej izsekali, smo pričeli z raznimi ukrepi preprečevati pretirano sečnjo. Druga naloga, ki jo bomo morali začeti izvajati pa je ta, da bomo skušali uporabo lesa nadomestiti z drugimi tvarinami ter omejiti porabo lesa za kurjavo. Naslednja primerjava z drugimi državami naj pokaže, kako velika je poraba lesa, oziroma lesa za kurjavo na posameznega prebivalca v naši državi.

poraba lesa v m ³	kurjava v m ³
Nemčija 0.70	0.39
Francija 0.40	0.39
Avstrija 0.68	0.24
Grčija 0.54	0.47
Italija 0.39	0.24
Turčija 0.32	0.19
Jugoslavija 1.12	0.76

Samo v Sloveniji pokurimo 1.784.000 m³ lesa na leto. Letni prirastek v gozdovih pa znaša 2.300.000 m³!!!

Poleg teh podatkov pa razstava prikazuje posamezne primere, kjer je poraba lesa ogromna, pa čeprav bi lahko tam namesto lesa uporabili druge tvarine. V Jugoslaviji letno potrebujemo 1.480.000 železnih skih prago, ki so za bukovega ali hrastovega lesa. Če prago pravilno in kvalitetno impregniramo, znaša njihova življenjska doba 22, oziroma 25 let za prago iz bukovega lesa. V nasprotnem primeru, če prago ne impregniramo, kar se pri nas čisto dogaja, pa znaša njihova življenjska doba za hrastove 12,5 let, za bukove pa za 2,5 let. Betonskih ali železnih prago pa se zelo malo poslužujemo, čeprav so za nekatere terene naravnost idealni. Njihova življenjska doba pa znaša nad trideset let. Drug tak primer, ki je na razstavi zelo nazorno prikazan, so leseni drogovi za telefonske in telegrafске napeljave. Z povečano uporabo vi-

sokofrekvenčne telefonije, z uvedbo UKW zvez, s podzemskimi kablji, pa bi tudi tukaj odpadla uporaba lesa. V rudarstvu moramo zamenjati jamski les z jeklenimi nosilci in konstrukcijami, ki so zanesljivejši, odpornejši in trajnejši. Na razstavi je prikazano nekaj takih jeklenih nosilcev in konstrukcij, ki jih naše tovarne že izdelujejo, v mnogih rudnikih pa že uporabljajo jeklene nosilce in nosilne konstrukcije. Istočasno pa je prikazano, kako je mogoče je izrabljene jamske nosilce uporabiti v druge koristne namene. Razstava nadalje opozarja na pravilno uporabo lesa pri gradbenih delih. Pri lesenih zgradbah je poraba lesa še zlasti velika. Vendar se tudi tukaj da uporabiti material, ki je cenejši in ekonomičnejši. Na razstavi je prikazano nekaj tipov normalnih oken in vrat, pri katerih je uporaba lesa minimalna. Istočasno pa je potrebno misliti na to, da bodo lesene okvirje za okna in vrata zamenjali aluminijasti. Poleg tega pa je na razstavi prikazana tudi pravilna uporaba odpadkov, ki jih je mogoče uporabiti za vse mogoče izdelke, zlasti za embalažo. L. S.

Antiperonosoporna služba

Poročilo z dne 6. junija
Srednje dnevne temperature so se včeraj gibale med 11 in 19 °C; na Primorskem pa med 16 in 18 °C. Deževalo je po vsej Sloveniji in je padlo do 10 milimetrov dežja. Relativna vlaga se je gibala med 80 in 90%.

Napoved: Vinogradniki, ki so navedeni v omenjenih krajih, naj pričnejo s prvim škropljenjem vinske trte in naj škropljenje izvršijo do sledečih datumov:

Vinogradniki Beke krajine: okolica Radovice, Črnomlja in Semena, do 9. VI.
Okolica Maribora in Pekar ter Dol, Lendave do 10. VI.
Okolica Kapele, Radgone, Podgradja, Jeruzalema, Podlehnik, Celje-okolica, Vršanjska, Bizeljska in Zavrta do 12. VI.
Rško, Brežice, Novo mesto, Mokronog, Trzinje, Mirendol do 11. VI. 1955.

V okolici Slovenskih Konjic pa naj poškrbijo do 14. VI.

Za ostale kraje Slovenije bomo napovedali pozneje, ker še ni nezvestosti. Svetujemo vinogradnikom naj škroplijo vinograde z 1% Bourdojsko brozgo, kateri je dodati enega od žvepljenih preparatov, kot so: Cumulus, Sumpolor ali Cosan, in to 300 gr na 100 litrov brozge.

Posebno opozarjamo vinogradnike, naj pričnejo škropljenje vinogradov, kjer se je poleg pojave peronosoporne pojavi tudi glivična bolezen (Phoma flaccida) ali sušica kabrnikov.

V onih vinogradniških predelih, kjer se je že lansko leto pojavila sušica kabrnikov (Phoma flaccida), morajo pričnejo takoj s škropljenjem.

Vinska trta naj se poškrbi predvsem na spodnji strani listov. Pazite na kvaliteto škropljenja.

Kmetijski inštitut — Uprava hidrometeorološke službe.

Za vedno me je zapustila moja ljubljena

ANA FERJAN
žena tehn. ključ. mojstra
in servirka v pokou

Pogreb rajne bo v sredo, 8. junija, ob 16. uri iz Andrejeve mrliške vežice na Zalah.

Zalujoči mož in sorodniki

Za vedno me je zapustila moja ljubljena

JANEZ NOVAK
železnik

Pogreb draga očeta bo v sredo, 8. junija, ob 16.30 iz Nikolajeve mrliške vežice.

Zalujoči: žena Marija, hčerki: Iva in Vera, zet Andrej Natlačen, vnuka Andrejček in Janek ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Prikrnica, Vrba, 6. junija 1955.

Razstava industrijskih šol Slovenije

Včeraj ob 10. uri dopoldne so odprli v prostorih Srednje ekonomske šole razstavo industrijskih šol Slovenije. Otvoril jo je predsednik odbora za prireditve razstave tov. Završnik, dir. šole Litostroja, ki je pozdravil med navzočimi: gosti člana izvršnega sveta LRS Franca Popita, pokrovitelja razstave, nadalje člana izvršnega sveta LRS Zorana Poliča, predsednika MLO dr. Marijana Dermastio, ostale predstavnike oblasti in družbenih organizacij ter ravnatelje industrijskih in vajenskih šol Slovenije.

V preteklem letu se je pojavila pobuda za razstavo v republiški industrijski zbornici. Sedaj so jo realizirali kljub finančnim težavam.

Ze prvi tvoj pogledu razstavnih prostorov, ki zavzemajo vse prostore Srednje ekonomske šole, prijetno preseneča. Kakovost razstavljenih izdelkov najrazličnejših industrij, strok od kovinske do steklarske in obutvene potrjuje, da so industrijske šole v letih po osvoboditvi dosegle visoko strokovno raven. Obiskovalci, ki so jim manj znane učne obveznosti in programi teh šol, se vprašujejo, ali so vse to res izdelali učenci sami v delavnicah svojih šol.

Razstava ima ne le namen, da seznani javnost z ukom kvalificiranih kadrov za industrijo, temveč ima tudi vzgojno vlogo, ker omogoča srednješolski mladini, da vidi rezultate dela delavske mladine ter daje možnost za kritično presojo in oce-

Zanimiva predavanja o aktualnih problemih gozdarstva in lesne industrije

Tehniška srednja šola in društvo inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije sta priredila 6. junija v Ljubljani lesno-industrijski dan. V okviru tega dneva so predavali posamezni strokovnjaki o aktualnih problemih gozdarstva in lesne industrije. Tako je inž. Miloš Slovnik (TSS) predaval o osnovah za povečanje delovne produktivnosti v lesno-industrijskih obratih, ing. arh. Niko Kralj pa je predaval o oblikovnem raz-

OB ROBU dogodkov

Primer Vidali

Vidali je naredil korak nazaj. Tako na splošno tolmačijo njegov intervju, ki ga je dal direktorju milanske izdaje »Unita« in je bil objavljen v sobotni številki italijanskega partijskega organa. Toda isti dan je slovensko glasilo tržaške partijske organizacije »Delo« objavilo v prevodu članek iz »Lavoratore«, ki ga je po splošnem mnenju napisal sam Vidali, ter v njem zagovarjal pravilnost resolucije Informbiroja in se odkrito postavil proti beograjski izjavi Hruščeva. Izpuščene so le nekatere preproste formulacije. »Delo« pa ni objavilo Longove izjave, v kateri ta dobrohotno svari Vidali, da se je nekoliko zaletel.

Ze v luči tega dejstva postaja Vidalijev »korak nazaj« dokaj neprepričevalen, kar pa še mnogo bolj potrjujejo formulacije odgovorov, ki jih je dal Vidali direktorju »Unita«. V teh odgovorih namreč poudarja, da je delo tržaške partijske organizacije vedno slovelo na načelih marksizma in leninizma in se razvijalo v korist tržaškega delovnega ljudstva. Bistvo je namreč tu. Medtem ko so sovjetski voditelji prišli do spoznanja, da je le aktivno enakopravno sodelovanje med narodi v korist človeštva, pa sodeč po njegovih izjavah Vidali še vedno vztraja na tem, da je bila njegova politika razbijanja delavskega gibanja v Trstu pravilna, da je bilo pravilno sekundiranje reakcij in hromenje borbeneosti tržaškega proletariata. Za bodoči razvoj v Trstu ni bistveno samo to, da Vidalijevo vodstvo pravilno oceni mednarodne beograjskih razgovorov, ampak predvsem to, da te razgovore pravilno oceni tudi s stališča položaja na Trzaskem. Dokler pa bo Vidali trdil, da je bila politika vodstva tržaške partije pravilna, ni mogoče govoriti o kakršnem koli umiku s stališča, ki jih je zavzel v svojem prvem članku v »Il Lavoratore«.

Menon potuje

Nedavna izjava Eisenhowerja, da »se dani in da bo sonce vzhlo«, s čimer je hotel povedati, da se mednarodni položaj izboljšuje in da bo napetost popustila tako gotovo, kot vzhaja sonce, se zelo slabo ujema z bojevitimi izjavami nekaterih senatorjev o prepovedi trgovanja z LR Kitajsko in uradno pritožbo ZDA, da Kitajska krši korejsko premirje s tem, da zadržuje ameriške pilote. Na eni strani pomirjevalno stališče šefa države, na drugi strani grožnje, ki lahko položaj samo še poslabšajo! Kot tretja zanimiva novica teh dni pa so govorice londonskih opazovalcev, da so imeli britanski državni izredno koristne razgovore z indijskim delegatom v OZN Krišno Menonom in da gleda Menon z velikim optimizmom na razgovore z ameriški državniki, ki bodo v prihodnjih dneh.

S tem v zvezi se je treba še spomniti, da je LR Kitajska pred tednom dni izpustila štiri ameriške letalce, ki jih je imela zaprte kot vošene.

Položaj je sedaj torej prav gotovo ugodnejši za razgovore kot je bil kdaj koli prej. Uspeli razgovori Menona v Londonu in nekatere besede v ameriških izjavah zadnjih tednov bi to ugotovitev potrjevali.

Zakaj torej nenadna ofenziva tistih krogov v ZDA, ki že vsa ta leta zastranijo položaj na Daljnem vzhodu? Možno je, da skušajo že v naprej onemogočiti poslanstvo Menona, v strahu, da bi se kaj zgodilo njihovemu ljubljenuemu Čang-kajšu. Možno je tudi, da se ameriški državniki po vseh teh letih gonje skušajo izogniti priznanju, da so se le izpraznjeni pogovori. Tretja možnost pa je, da ZDA s pomočjo teh krogov samo razlagajo svoje izhodno stališče za vsakršne razgovore, do katerih bi moglo priti.

Možno pa je tudi, da je res vse troje.

Prevelik optimizem morda res ni upravičen. ZDA že vsa ta leta ne držijo koraka z razvojem mednarodnega položaja, ampak so vedno nekoliko zadaj. Toda prve spremembe so bile opazne že pred več meseci, in so vedno bolj očitne. Ze to, da jim bo Menon razložil stališče pekiške vlade, je mnogo vredno. Zato so prizadevanja Menona, ali bolje, indije, da bi približala oba alana na nasprotnika na Daljnem vzhodu, vredna vsega priznanja, ne glede na rezultat Menonovega obiska v Washingtonu.

ANKARA, 6. jun. (Reuter). — Predsednik iraške vlade Nuri Said je po tridenem obisku v Turčiji včeraj odpotoval v London. S predstavniki turške vlade se je razgovarjal o obrambi Bliznejskega vzhoda in morebitni razširitvi turško-iranskega pakta.

ČETVERNA KONFERENCA

18. julija v Ženevi?

Kraj in čas bosta dokončno določena na proslavi OZN v San Franciscu — Prilagoditev zahodne strategije novemu stanju v sovjetski politiki — Delovni program konference

London, 6. jun. (Tanjug). V poluradnih londonskih krogih poudarjajo, da bodo Velika Britanija, ZDA in Francija vsak čas poslale sovjetski vladi formalni predlog glede dneva in kraja četverne konference. Splošno prepričanje je, da predlagajo zahodne sile, naj bi bil sestanek 18. julija v Ženevi. Ministri za zunanje zadeve zahodnih sil bodo imeli od 16. do 18. junija posvetovanja v New Yorku, nato pa bodo odšli na proslavo desetletnice Združenih narodov v San Franciscu.

V Londonu so za Ženevo kot kraj četvernih razgovorov iz več praktičnih razlogov. Delekcije bi delale v palači narodov, kjer sta bili lani konferenci o Koreji in Indokini. Poleg tega je v Ženevi mnogo večja možnost za nastanitev udeležencev in tudi telefonske in brzojavne zveze za približno 1.500 novinarjev, kolikor jih namerava spremljati razgovore med Vzhodom in Zahodom mnogo bolj udobno kot drugod.

London, Washington in Pariz so soglasni tudi glede postopka, ki naj bi se ga držali v razgovorih s Sovjetsko zvezo. Do konference pa nameravajo tri vlade prilagoditi svoja stališča glede »nove podlage« za pogajanja s Sovjetsko vlado. Po mnenju Britancev bi morali diplomatsko strategijo zahodnih sil spremeniti in jo prilagoditi novo nastalemu položaju v Evropi po ratifikaciji pariških sporazumov in neizpolnitim spremembam sovjetske politike v raznih vprašanjih, zlasti glede razorožitve in združitve Nemčije. Funkcionarji treh zahodnih sil se bodo glede tega pogovorili še ta mesec, da bi pred sestankom s Sovjetsko zvezo izdelali dokončna priporočila, ki naj bi jih odobrili ministri za zunanje zadeve in predsedniki vlad zahodnih sil. Med »konferenco najvišjih predstavnikov« bi se 18. julija zbrali v Ženevi tudi štirje ministri za zunanje zadeve, da bi pomagali predsedniku vlad zahodnih sil. Ministrji za zunanje zadeve bi šele v Ženevi določili končne aranžmaje za dnevni red konference predsednikov vlad.

Kakor piše londonski »Times«, bi obsegal dnevni red: prvič,

sklepanje o najboljšem načinu za razgovore o razorožitvi, ki jih bo Sovjetska zveza po vsej verjetnosti povezala z obstojem tujih oporišč in umikom čet iz drugih držav, drugi, posvetovanje o najboljšem načinu za razgovore o evropski varnosti, pri čimer je združitve Nemčije osrednji problem, in tretji, razgovori o trgovini med Vzhodom in Zahodom in o načinu, kako zboljšati razmerje med državami Vzhoda in Zahoda.

Na zasedanje Donavske komisije

Beograd, 6. jun. (Tanjug). — Pooblaščen minister v državnem sekretariatu za zunanje zadeve in sekretar Donavske komisije Dragoje Djurić je včeraj odpotoval v Budimpešto, kjer se bo udeležil zasedanja Donavske komisije. Z ministrstvom Djurićem je odpotovalo še nekaj uslužbencev državnega sekretariata za zunanje zadeve, ki se bodo tudi udeležili zasedanja. Prva seja Donavske komisije bo 8. junija. Zasedanje bo trajalo verjetno en teden.

Začetek v Westminsteru

Novi britanski parlament je danes začel zasedati — Prva naloga: rešitev železniške krize — Ugibanja o laburističnem vodstvu

London, 6. jun. (Tanjug). Novi britanski parlament se bo sestal jutri, da bo izvolil novega speakerja in da bodo člani obeh domov prisegli. V četrtek bo

britanska kraljica slovesno odprla prvo zasedanje, ki bo kratko in se bo verjetno končalo konec julija.

V četrtek popoldne se bosta zbrala oba doma in imela debato o kraljičinem govoru. Takoj zatem bo parlament sklepal o stavki železničarjev in pripravnem stanju, ki ga je razglasila vlada. V sedmih dneh mora parlament odobriti sklepe vlade za ublažitve posledic stavke za železniški promet.

Politični opazovalci se zlasti zanimajo za sklepe laburistične parlamentarne skupine, ki bo jutri izbrala svojega vodjo, njegovega namestnika in druge članke »vlade v senci«. Pravijo, da bosta Attlee in njegov namestnik Morrison spet izvoljena na isti položaj. Vztrajno pa se širijo glasovi, da bo prišla po nekaj mesecih, ko se bo poleglo govorjenje o vzrokih poraza na volitvah, v vodstvo stranke »pomlajena ekipa«. Gibanje za mlajše in odločnejše vodstvo se je med laburističnim gibanjem precej razmahnilo, tako da nekateri celo govorijo, da se bo moral Attlee kmalu umakniti. V govoru, ki ga je imel v soboto v Durhamu, je dal Attlee sam povod za tako sklepanje. »Vodstvo gibanja, je dejal, bodo prevzeli sedaj ljudje mlajše generacije. Mladi ljudje prihajajo in mi jih moramo preoriciati, da je od njih odvisna bodočnost svobode in demokracije. Niti zdaleč se nismo približali druž-

Novi jugoslovanski veleposlanik v Franciji dr. Aleš Bebler je 1. junija obiskal predsednika francoske republike René Cotyja, kateremu je izročil akreditivna pisma. Pri obisku je bil prisoten tudi francoski zunanji minister Antoine Pinay.

Za arabsko enotnost

Živahni stiki libanonskih posrednikov z Egipčani za ustavev hladne vojne med Egipctom in Irakom — Odpor Saudske Arabije

Bejrut, 6. jun. (Tanjug). Libanonski predstavniki so te dni poskusili več korakov, da bi se zblížala stališča Egipta, Sirije in Saudske Arabije na eni in Iraku na drugi strani. V Egiptu so se pravkar mudili trije bivši predsedniki libanonske vlade.

skle vlade Abdalah Jaffi, Hussein Ueini in Saeb Salam in so, kakor pišejo libanonski časopisi, prinesli predsedniku egipčanske vlade Naserju nove predloge libanonskega predsednika Samuna za ustavev hladne vojne med Egipctom in Irakom, ki traja že šest mesecev in je spravila v krizo Arabsko ligo in razmerje med arabskimi državami.

Po Samunovih predlogih bi arabske države med seboj sklenile sporazum, da bodo nehale s časopisno in radijsko propagando ene arabske države proti drugi. Arabska liga bi po tem sporazumu spet lahko opravljala svoje poslanstvo. Šašnje sklicanje sveta Arabske lige ali sveta medarabske obmuni je predlagal tudi skorajrambe, ki bi obnovil razgovore.

re o obrambi arabskih držav in poiskal rešitev, ki bi bila sprejemljiva za vse arabske države.

Predsednik libanonske vlade Sami Solh bo prihodnji teden odpotoval v Sirijo, kjer se bo sešel s predsednikom sirjske vlade Sabri Asaljem in se pogovoril z njim o razmerju med arabskimi državami in zlasti o zadnjih prizadevanjih libanonske vlade, da bi zblížala stališča Egipta in Iraka, dalje o stališču Sirije do morebitne oblike egipčansko-sirjsko-saudskega pakta, ki bi omogočila pristop Iraka k temu paktu. Kakor pišejo libanonski časopisi, je Sirija pripravljena v tem smislu, da bi se mu privoliti na spremembo pakta gle priključiti vse arabske države. Egipt je, kakor trdijo v Libanonu, po stikih, ki so bili navezani zadnje dni med Kairo in Bagdadom, do teh predlogov manj nespripravljen. Najbolj se upira tem predlogom, katerih smoter je, da bi se vrnil h koncepcijam Arabske lige in kolektivni arabski varnosti s tem, da bi se le-ta prilagodila turško-irakemu paktu, Saudska Arabija.

Libanonski časopisi poudarjajo vlogo Libanona kot posrednika med nasprotujočimi si stališči posameznih arabskih držav. Naši napori so rodili sadove, piše neki libanonski časopis. Stvari so spet prišle v svoj stari tir.

NAPETOST OKROG GAZE

Zaskrbljenost v Kairu

Kairo, 6. jun. (Tanjug). — V Egiptu ne skrivajo zaskrbljenosti ob pogostih nemirih pri Gazi. Vsi današnji časopisi poročajo iz Sirije, Libanona in Jordana, da so te države pripravljene vojaško podpreti Egipt za primer, da bi izraelci šli naprave invazijo pri Gazi, kakršna možnost je napovedal pred nekaj dnevi vodja opazovalcev V OZN general Burns.

Vladni časopis »Al Gumhuriya« piše v uvodniku »Dve alternativni, da si Egipt ne želi vojne z Izraelom, da pa je za primer spopada pripravljen bolj kot kdajkoli prej. Egipčanska vlada namerava odbrati mir na mejah in ima za to najširše možnosti. Ena izmed teh je odobritev Naserjevega predloga o nujno uvedbi demilitariziranega pasu, s čimer bi se izognili nadaljnjim nemirnim in napetostim na obeh straneh.

Iz Londona poročajo, da je zastopnik zunanje ministrstva izjavil, da se ZDA, Velika Britanija in Francija posvetujejo o položaju pri Gazi. Potrdil je

vesti, da je Velika Britanija napravila pri Egiptu in Izraelu demaršo, ni pa povedal, kako sta obe strani, zlasti pa Izrael, odgovorili nanjo. Prav tako ni hotel dati nikakega komentarja k predlogu polkovnika Naserja glede demilitariziranega pasu ob demarkacijski črti pri Gazi.

TELEGRAMI

PARIZ, 6. jun. (AFP). Zastopniki socialnih republikancev so na včerajšnji seji zahtevali ustavno reformo v Franciji, ki bi omogočila razpust parlamenta, večinoma in pošten volilni sistem. WEIDHAUS, 6. jun. (AFP). Češkoslavoška obmejna policija je davi prišla nekoga ameriškega narednika, ki je s foto aparatom na nekem mestu na Bavarskem nehoteno posnel trije pekiški stroji. V Maknesu je požar uničil 5 stanovanj, 16 ha pšenice in 4 ha ječmena. V Konstantinu je bil včeraj ubit en kmet. Varnostni organi so odkrili veliko skladišče orožja.

TOKIO, 6. jun. (Reuter). Japonski minister Sigemitsu je izjavil danes v narodni skupščini, da Japonska ne more podpisati mirovne pogodbe po avstrijskem vzorcu, češ da se njen mednarodni položaj v vsem razlikuje od položaja Avstrije.

BEJRUT, 6. jun. (Tanjug). Pakistanska vlada je sporočila libanonski vladi, da generalni guverner Pakistana Gulam Mohamed iz zdravstvenih razlogov ne bo mogel obiskati Libanona, kar naj bi se bilo zgodilo 22. junija.

ZENEVA, 6. jun. (AP). V Ženevi sprejema Japonske v splošni sporazum o tarifah in trgovini (GATT). Sprejemu Japonske v to organizacijo so se doslej upirale Velika Britanija, Avstralija in Francija, ki so se bale japonske konkurence.

Sovjetsko-japonska pogajanja

»Hvala! Evropske jedi niso zame.«

(Karikatura Kos)

Obnova avstrijske vojske

Po dobi 17 let, to je po marcu 1938, ko je bila Avstrija okupirana od nacistične Nemčije, bo obnovljena avstrijska vojska. Novo avstrijsko vojsko bodo začeli organizirati takoj po ratifikaciji državne pogodbe. Avstrijski kancler Ing. Raab je v svojem nedavnem radijskem govoru izrazil prepričanje, da bodo vsi zainteresirani parlamenti ratificirali avstrijsko državno pogodbo do sredine julija in bo takoj po ratifikaciji dunajska vlada zaprosila ZDA, ZSSR, Vel. Britanijo in Francijo za soglasje, da bi lahko pričela s pripravami za vzpostavitev avstrijske vojske.

Da se začnejo take priprave takoj po ratifikaciji državne pogodbe, zahtevajo tudi socialni demokrati, ker menijo, da je ustanovitev avstrijske vojske logična posledica politike nevtralnosti, ki je po državni pogodbi postala obvezna za Avstrijo. Če Avstrija ne bi organizirala svoje armade, bi se utegnilo zgoditi, da zasedbene sile Avstrije ne bi hotele zapustiti, dokler se ne prepričajo, da bi mogla Avstrija tudi sama braniti svoje meje.

Kako bodo potekale vojaške priprave v nadobnostih, še ni znano, gotovo pa je, da bo se v pripravi najprej pregled oficijev, podoficijev in vojakov, ki so morali služiti v nekdanih

nemški vojski, potem pregled oficijev in podoficijev, ki so bili v vojski prve avstrijske republike, določen letnik, iz katerega bodo novačili prve rekrute. Kakor kaže, bo to letnik 1935 ali pa 1936. Računajo, da bi bila stopnja vojaške sposobnosti v teh dveh letnikih precej pod 70 odstotki. Ni še določeno, koliko oficijev, podoficijev in vojakov bo imela nova avstrijska vojska, glede vojaškega proračuna pa se nameravajo ravnati po zgledu tistih držav, ki so približno tako velike kot Avstrija. Preračunano v avstrijski valuti je vojaški proračun Švice znašal pred dvema letoma 4,6 milijarde šilingov, Belgija 6 milijard, Švedske, ki ima približno toliko prebivalcev kot Avstrija pa 10,15 milijard. Glede proračuna in tudi glede oborožitve se bo Avstrija ravnala po švicarskem in švedskem vzoru in bo nova avstrijska vojska kmalu predvsem takororožje, ki je najbolj uporabno pri obrambi dežele.

V avstrijskih političnih krogih in tudi v širši javnosti se že zdaj mnogo razpravlja o trajanju obvezne vojaške službe. Večina držav Atlantskega pakta ima osemnametmesečno vojaško službo, v Avstriji pa bodo uvedli 18 mesečno vojaško službo, ker zahtevajo zlasti socialisti, naj bi bil vojaški rok čim

krajši. Socialisti opozarjajo na primer Švice, kjer večbajo rekrute samo štiri mesece, potem pa morajo vojaki do 36. leta starosti vsako leto obiskovati po nekaj tednov trajajoče vojaške tečaje in vaje. Zagovorniki švicarskega sistema menijo, da Avstriji telesno in duševno ne zaostajajo za Švicarji in da bi se zato Avstrija lahko ravnala po švicarskem vzoru.

O organiziranju avstrijske vojske so bile posebno značilne in živahne razprave na velikem zborovanju socialno-demokratske stranke v Celovcu, na katerem je poročal zvezni poslanec dr. Bruno Pittermann. Debat o vojaški organizaciji je bila zelo temeljita in tudi zelo demokratična. Oglašali so se popolnoma svobodno zagovorniki in nasprotniki avstrijske oborožitve. Glavni poudarek na protivnikov je bil, da je avstrijska država tako majhna, da se sama nikdar ne bi mogla braniti pred močnim napadom in da zaradi tega tudi ne potrebuje armade, ki bi močno povečala gospodarska bremena, ki jih je Avstrija z državnim pogodbom prevzela za desetletja. Nadalje so nekateri govorniki tudi poudarjali, da so socialisti že od nekdaj proti oborožitvi in proti vsaki armadi ter da je Avstriji bolj potrebna armada znanstvenikov, kot pa armada

vojakov. Ta trditve pa ne držijo, ljubile zanjo tudi svoje jamkarji avstrijskega socialistična stranka je imela v svojem akcijskem programu že leta 1947 ustanovitev zvezne vojske.

Zagovorniki avstrijske oborožitve pa so predvsem poudarjali, da ni mogoče samo orožništvo in policiji prepuščati obrambo meja ter da je stalna vojska na temelju splošne vojaške obveznosti neogibno potrebna, ker bo poleg obrambe meje prevzela tudi važno nalogo, da pomaga pri raznih naravnih katastrofah. Nova avstrijska vojska ne bo nikdar orodje za zavojevanje drugih narodov in dežel ali celo za zatiranje lastnega ljudstva. Socialisti hočejo skrbeti, da bo nova armada demokratična, kar pa je mogoče samo na osnovi obvezne vojaške službe in zelo skrbnega izbiranja oficirskega kadra. Predlog, naj bi bila nova avstrijska vojska, sestavljena iz prostovoljcev, socialisti odločno zavračajo s poudarkom, da je tudi manjša vojska na podlagi splošne vojaške obveznosti boljše kot pa tako imenovana namerniška vojska, ki se prej kot slej spremeni v kasto ter je tudi velika nevarnost, da postane ideološko orodje reakcionar-nih sil.

Na zborovanju v Celovcu je bil zelo učinkovit naslednji poudarek poslanca dr. Pittermanna: »Zavedati se moramo, kaj pomeni jamstvo avstrijske nevtralnosti. To ne pomeni, da bodo sile, ki so se zavzele za avstrijsko nevtralnost in ki so ev-

vojake, da trditve pa ne držijo, ljubile zanjo tudi svoje jamkarji avstrijskega socialistična stranka je imela v svojem akcijskem programu že leta 1947 ustanovitev zvezne vojske.

Zagovorniki avstrijske oborožitve pa so predvsem poudarjali, da ni mogoče samo orožništvo in policiji prepuščati obrambo meja ter da je stalna vojska na temelju splošne vojaške obveznosti neogibno potrebna, ker bo poleg obrambe meje prevzela tudi važno nalogo, da pomaga pri raznih naravnih katastrofah. Nova avstrijska vojska ne bo nikdar orodje za zavojevanje drugih narodov in dežel ali celo za zatiranje lastnega ljudstva. Socialisti hočejo skrbeti, da bo nova armada demokratična, kar pa je mogoče samo na osnovi obvezne vojaške službe in zelo skrbnega izbiranja oficirskega kadra. Predlog, naj bi bila nova avstrijska vojska, sestavljena iz prostovoljcev, socialisti odločno zavračajo s poudarkom, da je tudi manjša vojska na podlagi splošne vojaške obveznosti boljše kot pa tako imenovana namerniška vojska, ki se prej kot slej spremeni v kasto ter je tudi velika nevarnost, da postane ideološko orodje reakcionar-nih sil.

Na zborovanju v Celovcu je bil zelo učinkovit naslednji poudarek poslanca dr. Pittermanna: »Zavedati se moramo, kaj pomeni jamstvo avstrijske nevtralnosti. To ne pomeni, da bodo sile, ki so se zavzele za avstrijsko nevtralnost in ki so ev-

Železničarji vztrajajo

London, 6. jun. (AP). Se nič ne kaže, da bi voditelji sindikata strojevodij in kurjačev na železnih kolajstih na opomin predsednika britanske vlade Edena, da stavka njihovih članov peha Veliko Britanijo v gospodarsko katastrofo. Zvedelo se je, da namerava minister za delo v nekaj dneh posredovati, da bi prišlo do sporazuma.

Zaradi stavke ne morejo izpluti štiri velike oceanske ladje. Voditelji sindikata rudarjev so izjavili, da bi utegnili rudarji odkloniti kopanje premoaga za tovarne, za katerega je vlada organizirala prevoz s kamioni.

Drugi dan ofenzive proti Hoa Hao

Sajgon, 6. jun. (AFP). Generalni štab južnovietnamske vojske je sporočil danes, da so imele sile ločine Hoa Hao, češ da vlada ne bi mogla pojasniti vojakom, da se pogaja, njni vojaki pa se vojskujejo z enotami te ločine.

Obširne geofizikalne meritve po vsem Prekmurju

da bi zasledili nova ležišča nafte in zemeljskega plina

Konec maja so geofiziki Geološkega zavoda iz Ljubljane začeli z obširnimi gravimetrijskimi meritvami v zahodnem in severnem delu Prekmurja. Vendar za točne rezultate o notranji zemeljski izgradnji niso dovolj gravimetrične in magnetometrične geofizikalne metode, pač pa dajejo v novejšem času vedno več uspehov seizmične geofizikalne metode. Zato je podjetje Nafta iz Lendave začelo tudi z obširnimi predpripravi za seizmične meritve. Te predpriprave namreč obstojajo iz vrtnanja plitvih vrtin, ki so oddaljene ena od druge od 200 do 300 metrov.

Ker imamo tu opravka s tolikimi tujimi izrazi, povemo po domače nekaj o njih.

Geofizika je namreč fizika zemlje in raziskuje zemeljske fizične pojave. Gravimetrija meri s posebnimi instrumenti, ki jih imenujemo gravimetre, spremembe v zemeljski gravitaciji (težnosti), ki jih povzročajo različne mase in različne gostote v notranjosti zemlje.

Z magnetometrijo merimo magnetne lastnosti kamenin, ki leže pod instrumentom. Ker imamo pod našimi prekmurjskimi ravninami tako imenovano temeljno gorovje, ki je verjetno nekoč v obliki tekoče magne prodrlo v obstoječe sedimente in v magmi imamo precej magnetnih rudnin, lahko magnetometer (v bistvu magnetna igla) zabeleži tako temeljno gorovje.

Seizmiška pa temelji na drugi osnovi. Kot smo omenili, se najprej izvirajo plitve vrtnine do globine 10 do 15 metrov, ki se po potrebi zavezujejo z jeklenimi cevmi, da se ne zasujejo. Kolikor imajo vrtalci opravka z dobrih terenom, vrtin ni treba zavezuje, vendar to ni primer v naših obmurskih predelih, kjer imamo debele plasti proda in peska. Ko je nekaj takih vrtin izvedenih, pripelje k vrtini poseben avto, ki ima na sebi aparaturo, ki lahko registrira potresne valove, ki jih bodo pokazali posebni aparati ali seizmografi, ki so postavljeni okoli te plitve vrtnine, v kateri bomo izvajali umetni potres na ta način, da v njo spustimo na kablu posebno razstreljivo, ki v vrtnini eksplozira. Potresni valovi se potem z velikansko brzi razširjajo po zemlji, pridejo do slojev različne gostote in se tam odbijajo. To se pa da odčitati na posebnih diagramih. Omeniti je treba še, da vrtno predhodno napolnijo z vodo, da voda izvaja določen pritisk na razstreljivo in da se potem potresni valovi širijo v notranjosti zemlje. Ko se eksplozija izvrši, vržejo nastali plini to vodo visoko v zrak. Neuki ljudje po tem sodijo, da je to erupcija nafte ali zemeljskih plinov, kar oni večkrat tudi »vidijo in vohajo«.

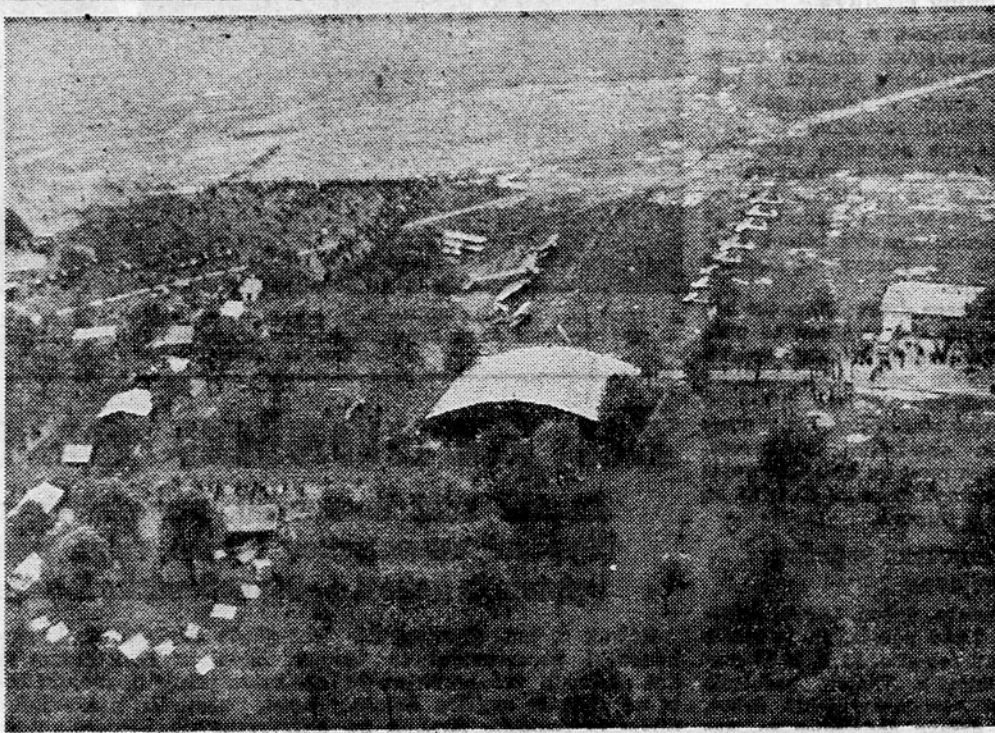
Torej omenjene gravimetrične meritve trenutno izvršujejo na Gorickem, medtem pa se izmenično vrtnje izvršuje v profilu od Martjanec preko Brezovec tja do Lemerja in se bo nadaljevalo do avstrijske meje v bližini Cankove.

Pri tem je treba omeniti, da ljudje na terenu večkrat govorijo, da so tudi Nemci med vojno v

teh predelih na enak način merili, vrtali plitvine in streljali. Da, to je resnično. Toda Nemci teh podatkov niso odstopili naši državi. Mogoče jih hranijo v svojih arhivih. Zavedati se moramo, da so Nemci bili okupatorji naše dežele. Dejstvo je sicer, da so zlasti seizmične

lahko za vrtalce ugodni znaki, kajti tam pri vrtnanju lahko naletimo na nafto.

O tem smo sicer že dosti pisali v naših časopisih, toda vedno se znova in znova pojavijo alarmantne vesti iz Prekmurja, češ, da postavljajo vrtnice na nafto. K temu mnoga prispevajo

Novo letališče v Lescah, ki je bilo v nedeljo izročeno svojemu namenu

meritve izredno drage, vendar se morajo predhodno izvršiti.

Povejmo še to, da vse te komplicirane geofizikalne metode ne morejo pokazati mesta, kje se nahaja nafta in ali plin, ampak samo to, kakšna je notranja izgradnja pod zemeljsko površino. Če je ta notranja izgradnja takozvana antiklinalna oblika, t. j. oblike hribov, so to

tudi hudomušni geofiziki, ki radovedne ljudi radi malo po- tenejo. Radovedneži se po navadi najraje obrnejo na šoferja pri geofizikalni ekipi: »Ali kaj kaže tudi v naši vasi?« Sofer seveda pogumno odgovori: »Dovolj bo nafte v vaši vasi, še več pa plina, da boste lahko kurnili z njim vi in še v Soboto in Maribor ga bodo lahko nape-

dne rezultate zlasti v predelu okoli Filovec, kjer je izvedena globoka vrtna FI-1 do globine 2590 m in je dala zelo dobre znake za nafto in zemeljski plin. Vrtna še ni dala dokončnega odgovora, koliko je nafte v njeni okolici. To pa vsi željno pričakujejo.

Ing. Ciglit Koloman

Se tri ladje za Švico

Dne 4. t. m. smo poročali o splovitvi švicarske ladje »Silvretta«, ki jo je zgradila ladjedelnica »3. maj« na Reki. Te ladje ni dala zgraditi družba »Suisse Atlantique S. A. Lausanne, temveč družba »Oceanica A. G., Chur. Za družbo »Suisse Atlantique« se grade v Jugoslaviji tri nadaljnje ladje, ki bodo dograjene kasneje.

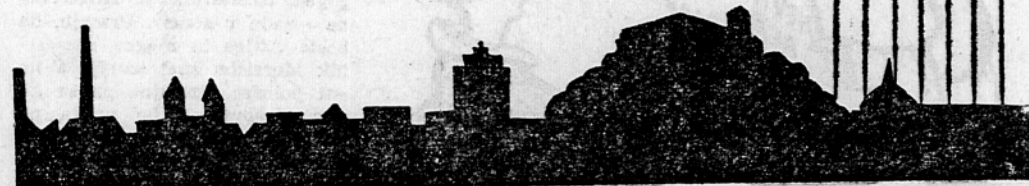
GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE

OBISČITE

I. MEDNARODNO RAZSTAVO

PREDELAVE IN UPORABE LESA

OD 4. — 13. JUNIJA 1955

POPRAVEK

Članek »O novem sistemu študentstva« objavljen v nedeljski številki izpopolnjujemo: Stavku »Dijaki in študentje bodo lahko dobili stipendije samo, ako skupni dohodki njihovega gospodinstva ne presegajo 10.000 din na mesec«, je treba dodati »na posameznega člana«.

liški ljudje tudi Filippo sam piše, režira in igra svoja dela. Prav zavrlo tega je njegovo gledališče silno živo, saj je neposredna podoba neapeljskega življenja. Življenjska neposrednost Filippovega gledališča narekuje tudi poseben slog igranja. Ta slog odlikuje

vinah. Na bistvene sestavine nekdanje commedie dell'arte je poleg tega vcepil nekaj najbolj avantgardnih gledaliških izkušenj. Predstava je tudoviteljski. Tekst nam prikazuje zgodovino italijanskih komedijantov, ki so ob koncu 16. stoletja emigrirali v Francijo, od ko-

Operna matineja Akademije za glasbo in Srednje glasbene šole

Po dolgih letih spet operna predstava! Izkušena in zanesljiva prof. Cirila Škeriš-Medvedova in glasbeni vodja operne šole prof. Rado Simonič sta zala iz večnoma skromnega kadra pevcev sestavili pester spored krajših seen, večnoma duetov ali solov, ki so odgovarjali pevski stopnji posameznikov. Glasovno in igral-sko bi na najvišjo stopnjo postavljal Nado Zrimškovc (šola prof. Darjana), ki je z absolutno kvaliteto, močnim in lepim sopranom ter talentirano igrjo izvedla arjo Nedde iz »Glumacev« (Le- oncavallo). Takoj poleg nje stoji Janez Triler (šola prof. Bettina) in Zlata Gasperšičeva (šola prof. Novak - Kušjeve). Prvi je z moško zvočnostjo, tehnično je zelo lepo zapel Borodino arjo iz »Kneza Igorja«, druga je nastopila v dveh scenah iz Mozartove »Figarove svatbe«. In je igralsko ter pevsko prav dobro zapela arjo Kerubina. Duet iz iste opere z mladimi igralci, ki sta se pri- prijavila, sta bila tudi zelo zanimiva. Glasovno in igral-sko bi na najvišjo stopnjo postavljal Nado Zrimškovc (šola prof. Darjana), ki je z absolutno kvaliteto, močnim in lepim sopranom ter talentirano igrjo izvedla arjo Nedde iz »Glumacev« (Le- oncavallo). Takoj poleg nje stoji Janez Triler (šola prof. Bettina) in Zlata Gasperšičeva (šola prof. Novak - Kušjeve). Prvi je z moško zvočnostjo, tehnično je zelo lepo zapel Borodino arjo iz »Kneza Igorja«, druga je nastopila v dveh scenah iz Mozartove »Figarove svatbe«. In je igralsko ter pevsko prav dobro zapela arjo Kerubina. Duet iz iste opere z mladimi igralci, ki sta se pri- prijavila, sta bila tudi zelo zanimiva.

grala. Ferluga je izrazil odeski talent, mora pa absolutno s študijem pridobiti za njen glas najnuj potrebni visoki register, ki je v tej obliki, kot je sedaj, žal še neuporaben.

V drugem delu so dobro opravili svoje naloge v poročni sceni iz Gounodove opere »Romeo in Julija« Stevka Čalovska, Bogomir Lukeš, Marija Bitenčeva in Marjan Stefančič. Slednji je z Bogomir Lukešem izvedel duet iz »Prodane neveste« — Mileva Petrova pa je z zelo prijetnim glasom, z dobim, notalno ne čistim točnim kolorturam zapela arjo Rozine iz opere »Seviljski brivci«.

Ves program je glasbeno dobro pripravil in vodil prof. Rado Simonič, spremljala je Zdenka Carlučeva, ki je pa svoji kompli- cirani nalogi posvečila premalo umetniške pozornosti in so bile spremljave polne notalnih in di- namičnih napak, kar bi se pri taki izvedbi planistično ne smelo zgoditi. Tudi instrument, katerega je imela na razpolago, ne spada na predmet Akademije za glasbo, ker onemogoča umetniško re- produkcijo.

Dr. Danilo Svara

Klavirski večer Tanje Štrukljeve, absolventke SGŠ

Po muzikalnosti, notranji silni in temperamentu prekaša Tanja Štrukljeva večino svojih sovrstnikov, tehnično pa je v odlični stopnji srednje šole in je nekadašnja učnica prof. Stanka Stanič. Tere točke svojega programa izvedla z zrelostjo, dostojno vsakega resnega koncertanta. Tako je bila v Beethovenovi »Sonati op. 10 št. 1« vnesena vsa ritmična ostrina in čustven poudar, ki jo veča tudi iz drugega stavka in dala zadnjemu ves tanz. Scarlatti, sicer perfekten, je dinamično udarjal malo čez mero, Bach je bil platiščen, čeprav silno malo prerematičen. Nastro-

der so jih pravoverniki leta 1697 izgnali. Kmalu so se spet urnili in njih dramatična bitka za obstoj jim je vsiljevala najrazličnejše podobe umetnosti. V tej sanjski lepi predstavi, ki ji je v precejšnji meri botrovala tudi moderna slikarska umetnost, je tako kot pri Eduardu de Filippu na prvomestu postavljen igralec. Filipp je pomeščanjin Harlekin. Fabbrijevi igralci pa so komedijantje pristne vrste: njihovo komedijantstvo je izraz njihove človeške resnice. Poleg te moralne vrednosti obvladajo svojo gledališko obrt v tako popolni meri, da je včasih komaj verjetno, kako se morejo v enem samem igralcu družiti akrobata, pevec, muzikant, ple- salec, mimik, komik, tragik in človek, ki skozi to žalostno harlekinsko podobo s trdovratno tragiko ostro obsoja dolgočasnost sveta.

Ze ob prvih predstavah pariškega festivala in ob prvih stikih z igralci, ki z vsega sveta prihajajo v Pariz, lahko ponovno spoznamo staro resnico: igralec mora biti že kot osebnost majhna enciklopedija svoje dobe. Do igralске umetnosti ga ne more priti samo šola ali uradno imenovanje. Poti, ki vodijo v igralsko umetnost, so presneto malo sorodna potom uradnih ljudi. Kadar koli gremo v teh pariških dneh po predstavah med igralce, vedno znova nas presune njih življenjski položaj, skoraj vsi se zelo težko preživljajo. Mladi zakonski par Michel in Jacqueline Bouteau iz starega globljnjaka sta še pred meseci prepevala pred kavarnami in si s tem služila svoj vsakdanji kruh. Do svoje imenitne igral-ske umetnosti sta se dokopala v potu svojega obraza. Dokazati sta morala, da visoko presegata stotine in stotine drugih igralcev, ki bi tudi radi igrali v Santellijevi komediji. V tem boju so morali dokazati svoje vrline irski igralci, igralci gledališkega Workshop iz Londona in igralci Eduarda de Filippa. — Skrivnost njihove umetnosti je v skrivnosti njihove bitke za življenje.

Jože Javoršek

FILM

Gospod Ripois

Ne samo, da smo Gérardu Philippu osebno videli med nami ob gostovanju pariškega TNP, temveč gledamo v kratkem razdobju za Lepotami noči, Vragom v telesu že tretji film z njim v naslovnih vlogi: to pot anglijski film Gospod Ripois, kateremu pa so Francozi prispevali bistveno: usvajalca, prepovedanega iger, kazenem so sicer veselo smejeli, a ga hkrati občudujemo, v njegovem bistvu pa je vendar tudi mnogo, mnogo tragičnega. Nekaj takšnega naj bi bil s besedami opisan karakter gospoda Ripois. In prav z interpretacijo tega, v bistvu nikakor enostavnega in enostranskega lika, je Gérard Philippe ustvaril ponovno enega svojih nepozabnih likov, ki je pod varnim in tenkim režiser-jevim vodstvom resnično postal nekakšen prototip, ki ga moremo preprosto označiti s pojmom »gospod Ripois«. Takšen logični ključek pa že prerašča običajno kvaliteto igralstva in prehaja za- to najnu na višjo raven — na kreativno ustvarjalnost. Kaj ta- krega ne samo za filmsko in- terpretacijo kakšnega lika, tem- več celo za izraziti literarni. Člo- veški tip na straneh kakega ro- mana ali novele.

Film je nabavilo podjetje za iz- posojanje filmov »Makedontia« iz Skopja.

D. Z.

Turizem v paviljonih

Z Gostinsko-turistične razstave v Zagrebu

Zagreb, 6. junija. Dežuje — kot je že navada, kadar na zagrebškem velesejmu pripravljajo kako prireditve — toda nič zato. Paviljoni so polni, vonji iz vse države se mešajo na tem malem prostoru na Savski cesti v Zagrebu, vonji na lestvici od kranjske kloba- se do srbskih čevapčičev, zagrebških kotletov in do naj- višje stopnje pariške in dunaj- ske kuhinje. In prav je tako, ker je to prva naša gostin- sko-turistična razstava FLRJ, na kateri so se zbrali najboljši specialisti iz vseh naših re- publik. Tu je prava dalmatin- ska restavracija, diši po prazni- ških sardelkah in škombrih, iz »zagorske kletke« diši rumeni zagorski puran, v bosanskih paviljonu servirajo pravi »bo- sanski lončec«, v slovenski re- stavraciji je dolga vrsta jedi na jedilniku od gorenske pe- čenice do nepozabnih slovi- h štrukljev. In tako dalje, vse tekmuje, na stotine jedi iz vseh mogočih krajev, stotine pijač iz najrazličnejših vino- gradov in kleti. Godba pa, sestavljena iz najboljših or- ginalnih tamburaških in har- monikarskih zborov.

Kotiček »Jadrana« ob vho- du pričara jadransko po- krajino: tu je na stotine ci- pice, oleandrov, oljk, nadalje agave, subtropsko rastlinstvo, palme, plaža, zraven pa tudi morje. Razlika je samo ta, da je voda modra od plevila sa

perilo, sicer pa je predstava popolna, ker imamo tukaj morske ožine in pravi morski svetelnik, ki, kakor da nami- guje vsakemu obiskovalcu s svojo svetlobo, češ da bo zado- voljen. »Iskrin paviljon« so uredili v najmodernejši vari- ete, tu počti od časa do časa tudi kak šampanjec iz Radgo- ne in na natakarnja ni treba čakati, kot recimo v kakem drugem našem baru. Razen plesišč, barov, specialnih ka- varn in gostiln so tukaj tudi naše gostinske šole, zasedle glavno zgradbo velesejske restavracije. Prve dni je bilo vse v režiji dubrovniške šole, nato pride na vrsto Skopljce, 7. in 8. junija pa nastopijo dija- ki ljubljanske gostinske šole. Imajo tremo, kakor da bi šli na oder, ker gre konec koncev tudi za velike nagrade, ki je z njimi vodno združena tudi slava. Prav tako čakajo ne- strpno, da bodo prišli na vrsto tudi učenci iz Beograda, Vr- njačke Banje, Niša, Opatije in Zagreba.

Dežuje, toda nič zato. Vsi paviljoni so polni, posebno ti- si, kjer imajo najboljše spe- cialitete. Specialne razstave lovskega turizma in ribolova občudujejo lovci in ribiči. V krasno urejenih ložah dobiv- hitro informacije, ki jih dajejo najlepše žene v narodnih no- šah. Ogledaš si lahko tudi tu- riistične fotografije, grafike, razstave gostinskih strojev in živilske industrije, največ pa

se seveda ljudje zadržujejo v lokalih. Teh pa je zelo veliko. Celo v jedilnem vozu na po- sebnem tiru ni dobili prostora, prav tako je vse polno v dvo- rani, kjer je modna revija, vendar ne tako zelo kakor v slovenski restavraciji, kjer na- stopajo strokovnjaki iz ljub-

ljanske »Sestice«, »Slavijec«, »Unione« in »Ivovljac«, ne manjka pa tudi šefa kuhinje iz Železničarskega doma na Pohorju. Tudi v drugih lokalih so izbrane ekipe Beograda, Crikvenice, Dubrovnika, Maribora, Opatije, Splitske, Šibenika, Reke, Osijeka, Zagreba in drugih mest. Vse si prizadeva, kajti gre za zlato, srebrne in druge kolajne, ki jih bo mo- goče dobiti poleg drugih na- grad. Vsi so resni. Tu ni po-

stajanja. Divno je videti, ko pride nek natak na prvi mig — kajti morda si prav ti član ži- rije — si misli — in naravno v trenutku ima na mizi jeda- čo, pijačo, kavo itd.

Non stop kinematograf ne- prestano dela. Operater iz Kranja se znoji in neprestano menja filme. Naše lepote se vr- ste na platnu, prav tako pa tu- di ljudje, ki malo nato more- biti sedejo neke, recimo v pravi kolodvorski vrtni re- stavraciji, od koder se najbolj- še vidi kako vzletava helikop- ter z navdušenimi potniki, da bi videli Zagreb iz pičje per- spektive.

Ce niste dobili te dni sobe v zagrebških hotelih, ne skrbite, tu je spalni vagon, kjer lahko prespite, lahko pa si pričara- te tudi najlepšo hotelsko so- bo v hotelu X, ki je sodobno urejen in mu lahko pogledate v klet z ogromnimi sodi.

Tako se vrste obiskovalci iz vseh krajev, ker je 50% po- pust na železnica in ladajah in 25% na letalih. Ogledujejo vsak kotiček, marsikateri celo poskusi morsk vodo v »zali- vce«, če je res slana, odrga malo rožmarina, vsak drugi ima pod pazduho kup pro- spektov — če ni za drugega bo pozimi dobro za podkurjavo, kakipot pa je vsakomur po- vonjavi z gastronomsko plati jasnejši kakor vsi znaki in na- pisi. Tisti, ki imajo raje nekaj z raznja, so, ne čudite se, lah- ko v trenutku pri pečenih jan- čkih ali odločkih ali goseh, dru- ga vleče zopet klic njihovega truda, in zato ni treba mnogo krada, da takoj lahko ocenis- ljudi, iz katerega kraja so, po tem, kar vedo in pijejo.

M. Bahč

Indijanske zgodbe

F. COOPRA

STEZOSLEDEC

Riše MIKI MUSTER

49. »O, Jasper Western je brez dvoma spreten krmar,« je menil seržant Dunham, potem pa je polkal Stezosledca v stran in mu dejal: »Ali veste, da je major dobil danes stvarilno pismo glede njega?« — »Hm, seveda brez podpisa? In vi takim čencam verjamete?« je odgovoril lovec mrko in zlovoljno. — »To ne, a na stvari je vsekakor nekaj čudnega,« je pripomnil Dunham.

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE LJUBLJANA

TITOVA 50

Danes je »Gospodarsko razstavišče« in I. mednarodno razstavo predelave in uporabe lesa obiskala indijska parlamentarna delegacija. Delegati so bili presenečeni priročnosti in nazornosti poučnega propagandnega dela razstave in so izrazili svoje zadovoljstvo, da jim je bil omogočen ogled tako strokovno pripravljene razstave. Poudarili so, da je tudi lesna industrija Indije v zadnjih letih dosegla pomemben napredek.

Razstavljalci: Slovenjalec Ljubljana razstavlja moderno stanovanjsko opremo. Zanimiva sta dva nova modela zložljivih, oz. uvlačljivih krevčev in avtomatski pisalnik mize.

Lesno industrijsko podjetje Ljubljana razstavlja parketne plošče in bordure. Novost so tu danes aktualni proizvodi iz lesne moke; bakelitni in lignoliti izdelki.

Tovarna pohištva Maribor razstavlja sodbeno ekonomično in današnjim stanovanjskim razmeram odgovarjajočo kuhinjsko opremo, ki je sestavljena iz posameznih montažnih kosov.

Objava Vse manekene, ki so se javile »Gospodarskemu razstavišču« za sodelovanje v modni reviji pozivamo, da se javijo zaradi izbire danes, dne 7. VI., v sindikatski poveljni v Galebovi ul. št. 5 pr. kletke. Moški naj pridejo ob 17.30, ženske pa ob 19.30. Prinesite s seboj kopalne obleke.

Prvi občinski praznik v Nazarijih

V Nazarijih v Zgornji Savinjski dolini bodo 12. junija prvič praznovali svoj občinski praznik. Ob tej priložnosti bodo oddali spomenik padlim borcem in žrtvam fašističnega nastopa. Prav tako bodo izdali knjigo »Nazarije v narodnoosvobodilni borbi 1941-1945«.

Prvi početi osvobodilnega glavnega v Nazarijih sejevali v jesen leta 1941. Organizator gibanja je bil strojni tehnik Viktor Krč iz Jezerskega. Sili je svoje ideje pri tako imenovanem omlazu v gostilni pri Toniču, kjer so se razen Stihlir domačinov sinov šajali s njim Janko Avenak, Ivan Keber in drugi. Ta skupina je bila tesno povezana z moziškimi pristaji Osvobodilne fronte, ki so se zbrali okoli Miklavca. Policija je januarja 1942 aretirala Krča, ki je v Mozirju pozele poženil. Padel je kot borec na Dolenjskem. Narodnoosvobodilno gibanje v Nazarijih se je ponovno razmahnilo v začetku leta 1943. Prvega maja tega leta so partizani pri bivši parni žagi zakurili močilen kres, pri katerem je zgorelo okrog 2000 pr. m rezane lesa.

Odliči Zvezne borcev v Nazarijih je bil letos zelo agitlen. Člani organizacije so posvetili vso pozornost zbiranju življenjskih spominov na padle borce in žrtve fašističnega nastopa. V Nazarijih so prepriznali, da bodo bivši borec in žrtve, divjile in 4. operativne cone prišli teli na proslavo občinskega praznika in z njimi obujali spomine na slavne in težke dni naše zgodovine.

Slikarska razstava v Ljutomeru

Ljutomer, 6. junija. Udeleženci velike proslave v Ljutomeru so si danes v prostorihi dijaškega doma v velikem številu ogledali 25 del akademskega slikarja Marjana Kozamerika. Mladí umetnik je s svojimi deli »Jeruzaleme«, »Zimski interier«, »Moja mati«, »Milin ob Muri« dosegel zavidljivo umetniško višino.

Vaje PLZ v Ravnah

Dne 11. in 12. junija bodo v jezurnih v Ravnah velike vaje enot PLZ, ki bodo s tem počastile 10. obletnico osvoboditve. Sodelovalci bodo kemična, sanitarna, tehnična in izvidniška služba. Prav tako ne bodo manjkali specialni oddelki, kot vodovodni, električni, gradbeni in nekateri drugi. Ze v soboto zvečer bodo posamezne ekipe pripravljene za napad. Pri vajah bo sodelovalo okrog 300 članov PLZ. Nalet letali bodo na komandnem položaju sprejemali po najnovejših navodilih. V ta namen so že organizirali v železarni seminar pomožnega osebja komandnega mesta. Med drugimi gosti se bo vaj udeležil tudi referent PLZ in glavnega slovenjegaškega K. M.

SLOVENSKI POROČEVALEC

ZAVARUJE svoje naročnike PROTI POSLEDICAM NEZGOD

50. »Mladega moža poznam že zelo dolgo in kakor samega sebe. Ali pa imate morda tudi človeka mojega kova, ki vam je rešil življenje in vam varno pripeljal vašo hčer, za sumljivega?« je vprašal Stezosledec, ki se ga je leteleval jeza. »Moja hči in jaz sva vaša večna dolžnika in vam bolj zaupava kakom sama sebi,« je pomirljivo in resno odgovoril silovalci vojak.

51. Stari Kap se je medtem pričel z Jasperom o ladjici in o plovbi, saj mu nikakor ni bilo po volji, da bo mladi mož njegov kapitan. Jasper pa mu je smele odgovarjal in ga še opozoril na nebo, ki ni obetalo nič dobrega. »Če se ne motim, bomo danes še pošteno plesali. Kar čeden vihar boste videli.« Nazadnje so se vsi vkrcali in ladjica je zaplula na odprto jezero.

GLEDALIŠČA

DRAMA — LJUBLJANA

Torek, 7. junija ob 20: Matkovič: Na koncu poti. Abonma K. Nedelja, 12. junija ob 20: Matkovič: Na koncu poti. Abonma K.

Sreda, 8. junija ob 20: Matkovič: Na koncu poti. Abonma K. Četrtek, 9. junija ob 20: Matkovič: Na koncu poti. Abonma K.

Sobota, 11. junija ob 20:30: Cankar: Hlapec. V okviru III. ljubljanskega festivala (Predstava bo v novem letnem gledališču v Krizankah, ob slabem vremenu bo predstava ob 21. uri v dramskem gledališču).

Nedelja, 12. junija ob 20:30: Linhart: Matiček se žen. V okviru III. ljubljanskega festivala. (Predstava bo v novem letnem gledališču v Krizankah, ob slabem vremenu bo predstava ob 21. uri v dramskem gledališču).

OPERA Torek, 7. junija ob 20: Mozart: Don Juan. Abonma red E. Sreda, 8. junija ob 20: Smetana: Prodava nevesta. Abonma red A.

Četrtek, 9. junija ob 20: Balet: Gotovac: Simfonično kolo. Stravinski: Lisica zvitozrepka. Straus: Nekelejanje svečanosti. Abonma red G.

Petek, 10. junija ob 15.30: Mozart: Don Juan. Abonma red Petek popoldanski. Sobota, 11. junija ob 20: Balet: Gotovac: Simfonično kolo. Stravinski: Lisica zvitozrepka. Straus: Nekelejanje svečanosti. Abonma red C.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA Gledališča pasaja Torek, 7. junija ob 18: Plaut, Dvojčka. Abonma red Tork. Sreda, 8. junija ob 18: Plaut, Dvojčka. Abonma red Tork.

Sreda, 8. junija ob 20.30: Igor Torkar, Pisana žoga. Abonma Gradbeni tehnikum. Vstopnice so tudi v prodaji.

Četrtek, 9. junija ob 20: Igor Torkar, Pisana žoga. Abonma red Četrtek. Vstopnice so tudi v prodaji.

Petek, 10. junija ob 20: Plaut, Dvojčka. Abonma LMS.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA Mestni dom Sobota, 11. junija ob 20: Schiller: Zupančič: »Marija Stuart«, tragedija, gostovanje Mihaela Šarčičeve, izven.

Nedelja, 12. junija ob 16: Schiller: Zupančič: »Marija Stuart«, tragedija, gostovanje Mihaela Šarčičeve, zadnjič.

Ob 20: Dobričani: »Skupno stanovanje«, komedija, izven.

V soboto, 11. junija ob 20 in nedeljo popoldne ob 16 bo zadnjič uprizorjena Schillerjeva tragedija »Marija Stuart«. Na nedeljsko popoldnevno predstavo opozarjamo vse okoliške obiskovalce, ki pri zadnji nedeljski popoldanski uprizoritvi »Marije Stuart« niso dobili več vstopnic. Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje tel. št. 32-860.

OBVESTILA

POZIV

Po določilih 59. člena uredbe o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij (Uradni list FLRJ št. 5/1954)

Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje vse delavce in uslužbence, ki jim je prenehalo delovno razmerje pa imajo pravico do deleža pri končni delitvi plačnega sklada za leto 1954, da uveljavijo svoje pravice najpозnejše 3 mesece od dneva objave tega poziva.

Na podlagi določil 27. člena tarifnega pravilnika Kmetijsko gozdarskega posestva Kočevje za leto 1954 se bo pravica do deleža pri končni delitvi dela plač iz dobrička lahko uveljavila pod naslednjimi pogoji:

1. da so bili v letu 1954 pri podjetju v delovnem razmerju najmanj 9 mesecev, če je delovno razmerje prenehalo po njihovi odločbi;

Nenadoma nas je zapustil v 82. letu starosti naš predragi mož, oče, stari oče, stric in tast

GOTHARD GROSS

upokojenec

Pogreb bo danes, 7. t. m., ob 16. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na Zalah. Zalujoča družine: Gross, Erlih, Debelak, Šiftar, Nussdorfer.

Ljubljana, Murska Sobota, Foligno, München.

RADIO

SPORED ZA TOREK

Poročila: 5.55, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00. 5.00-6.30 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pester glasbeni spored) — vmes ob 6.30 Pregled tiska, 6.35 Slovenske narodne pesmi, 7.10 Jutranji orkestralni spored, 7.30 Gospodinski nasveti, 7.40-8.00 Zabavna glasba, vmes reklame, 11.00 Radijski kolektor, 11.05 Glasbena medijera, 11.15 Clobanom — dober dan! 11.30 Tri simfončne slike: Jan Sibelius: Lov, Edeard Smetana: Tabou, Camille Saint-Saens: Mrtvaški ples, 12.00 Kmetijski nasveti, 12.10 20 minut z Veselimi godci, 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame, 13.00 Zelezi ste — poslušajte! 13.30 Glasbeni mozaik (pester spored operne in solistične glasbe), 14.30 Znanjivosti iz znanosti in tehnike: Vioga bombaža v zgodovini človeštva, 14.40 Slovenske umetne in narodne pesmi, 15.00 Narodni koncerti, 15.15 Srepek zabavnih melodij — vmes ob 15.30 —15.45 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori, 16.00 Utrinki iz literature — Lirika v času Modernega, 16.30 Koncert naših in inozemskih solistov, 17.15 Od večera do danes (stare in nove zabavne melodije), 17.15-18.00 UKV program: V svetu opernih melodij, 18.00 Zunanje-politični feljton, 18.15 Slov. narodne pesmi, 18.30 Joz. Ga. orkester, 18.40 Harmonika spremlja A. Stanko, 18.50 Sportni tednik, 19.00 Radijski dnevnik, 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame in objave, 20.00 Tedenski notranje politični pregled, 20.10 Koncert pianista Marjana Lipovška, 20.30 Radijska igra, Ivan Cankar: Lepa Vida, 21.30 Lahka glasba, 22.15-23.00 Iz modernega glasbenega sveta, Igor Stravinski: Concerto grosso — Paul Creston: Druga simfonija, 22.15-23.00 UKV program: Plesna glasba (zvajajo domači ansambli), 23.00 —24.00 Oddaja za tujino — na valov 327.1 m. (Prenos iz Zagreba).

MALI OGLASI

UPOKOJENKO za gospodinjstvo sprejema na hrano in stanovanje. Naslov: Kamogorška 26 — Dravice. 10159-1

TRGOVSKO POMOČNICO ali pomočnika, perfektno strokovno moč za galanterijsko trgovino — sorodstvo v službo s 15. VI. 1955 ali 1. VII. 1955. Ponudbe pošljite pod »Galanterija« z navedbo strokovne sposobnosti in dosedanjih zaposlitev. Plača po tarifnem pravilniku. 10158-1

VEČJE GOSTINSKO PODJETJE v Ljubljani sprejme zanesljivega in izkušenega točaja (-ko). Ponudbe pod »Nastop 1. julija« v ogl. od 1. VII. 1955. Ponudbe pošljite pod »Galanterija« z navedbo strokovne sposobnosti in dosedanjih zaposlitev. Plača po tarifnem pravilniku. 10158-1

ADMINISTRATIVNO MOČ z znanjem stroještva iščemo s takojšnjim nastopom. Nastop službe takoj. Prošnje na naslov: Obrtno podjetje »Mesar«, Ljubljana, Gosposvetska 6. 9376-1

MOTORNO KOLO 350 cm³ DKW (vojaški tip), v dobrem stanju, prodam. Marki Milan, Kolodvorska 22-II, desno. 10151-4

OTROŠKO POSTELJICO, novo — prodam. Karlovska 8, prtljaj. 10145-4

ZAGO — cirkularno z motorjem, prodam. Rimska 17. 9435-4

STANOVANJE v Ljubljani iščem, grem tudi za hišnico. Naslov v oglasnem oddelku. 10157-9

PROSIM, vrnite sivo otroško jočko v Zvezni trg 6. 10167-10

NOVOZGRAJENO komforno dvosobno stanovanje zamenjam za trošobno. Ponudbe pod: Tekojnja preselitev v ogl. odd. 9369-9

KAMNIK: angleški film »Dalje od večnosti«. BLED: francoski film »Vrag v telesu«, ob 18 in 20.30.

BREŽICE: francosko-italijanski film »Graf Monte Christo« II. del. 10168-1

NOVO MESTO »KRKA«: angleški film »Veseli Norman«. KRANJ »STORŽIČ«: franc. film »Ovca s petimi nogami«, ob 16, 18 in 20.

KRANJ »SVOBODA«: italijanski film »Nezahvalno srce«, ob 18. JESENICE RADIO: ameriški film »Možje«, ob 18 in 20.

JESENICE »LETNICE«: angleški film »Magnet«, ob 20. JESENICE »PLAVZ«: italijanski film »Na konci meča«, ob 18 in 20.

PODJETJE »Torblo«, usnjena galanterija, Ljubljana, Jesenkova 3, išče kurirja za prevažanje izdelkov. V postev predajo samo moški. Interesenti naj se predstavijo osebno v podjetju. Plača po tarifnem pravilniku. 10168-1

ZADRUŽNO PODJETJE »Obnova« Krško, razpisuje mesto računovodje-bilancista. Nastop službe po možnosti 1. julija 1955. Plača po dogovoru. Družinsko stanovanje zagotovljeno. 10167-1

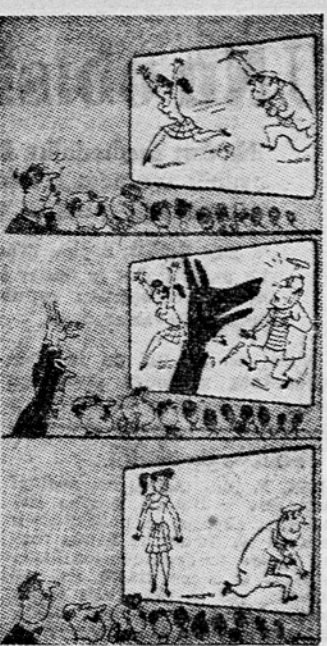
UGODNO PRODAJ zaradi selitve: kompletno kopalnico, železen štedilnik, dve kompletni otroški postelji, belo pleskano spalnico, omare, police, stropne svetilke, itd. Debevo, Marxov trg 3, prtlj. desno. Ogled od 14 do 17 ure. 10172-4

KUPIMO NKBA-kable do 1 KB, 100 metrov, 3 x 5 mm² z ničlo, 160 m 3 x 16 mm² z ničlo, 80 m 3 x 25 mm² z ničlo. Ponudbe pošljite na »Politiko«, Beograd, Cetinska 1. 10164-5

PARCELO, zazidljivo, v Ljubljani ob Smartinski cesti, prodam. — Naslov v ogl. odd. Slov. poročevalec. 10169-7

3. VI. IZGUBLJEN rjavi dežnik, brez kljuke, na cesti Ljubljana-Kranj, vrnite proti nagradi v oglasni oddelku. 10183-10

SLUŽKINJO, pošteno, z znanjem nekaj kuhe, sprejem v stalno službo. Janševa 10, Bežigrad. 10171-1

Naspet za obiskovalce kina.

KINO

»UNION«: amer. barvasti film »Lili«. Tednik: Film, nov. št. 23. Predstave ob 16, 18 in 20. V gl. vlogi: Leslie Caron in Mel Ferrer.

»KOMUNA«: premiera amer. filma »Protiletalska zaščita«. Tednik: Film, nov. št. 23. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V gl. vlogi: Stan Laurel in Oliver Hardy.

»SLOGA«: nemški film »Tromba«. — Tednik: — Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja istega filma. V gl. vlogi: Rene Delgen in Angelika Hauff.

Prodaja vstopnic v vseh treh kinematografih od 9.30 do 11 ter od 14 naprej, za matinejo pa od 9 dalje.

»SOCA«: franc. barvasti film »V vrtnicu Himalaje«. Pingvin in Vagabund. Predstavi ob 18 in 20. Danes zadnjičkrat. Prodaja vstopnic od 9.30 do 11 ter od 16 dalje.

LETNICE KINO »BEZIGRAD«: prem. amer. filma »Protiletalska zaščita«. Tednik: Predstava ob 20.30.

LETNICE KINO »DOM JLA«: franc. film »Gospod Ripole«. Tednik: Predstava ob 20.30. V gl. vlogi: Gerard Philipe.

Prodaja vstopnic v obeh kinematografih uro pred pričetkom predstave.

»SIŠKA«: francoski film »Trije saljivci«. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

»TRIGLAV«: francoski film »Trije saljivci«. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 16 dalje.

»LITOSTROJ«: angleški barvasti film »Henrik V«, ob 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

KAMNIK: angleški film »Dalje od večnosti«. BLED: francoski film »Vrag v telesu«, ob 18 in 20.30.

BREŽICE: francosko-italijanski film »Graf Monte Christo« II. del. 10168-1

NOVO MESTO »KRKA«: angleški film »Veseli Norman«. KRANJ »STORŽIČ«: franc. film »Ovca s petimi nogami«, ob 16, 18 in 20.

KRANJ »SVOBODA«: italijanski film »Nezahvalno srce«, ob 18. JESENICE RADIO: ameriški film »Možje«, ob 18 in 20.

JESENICE »LETNICE«: angleški film »Magnet«, ob 20. JESENICE »PLAVZ«: italijanski film »Na konci meča«, ob 18 in 20.

PODJETJE »Torblo«, usnjena galanterija, Ljubljana, Jesenkova 3, išče kurirja za prevažanje izdelkov. V postev predajo samo moški. Interesenti naj se predstavijo osebno v podjetju. Plača po tarifnem pravilniku. 10168-1

ZADRUŽNO PODJETJE »Obnova« Krško, razpisuje mesto računovodje-bilancista. Nastop službe po možnosti 1. julija 1955. Plača po dogovoru. Družinsko stanovanje zagotovljeno. 10167-1

UGODNO PRODAJ zaradi selitve: kompletno kopalnico, železen štedilnik, dve kompletni otroški postelji, belo pleskano spalnico, omare, police, stropne svetilke, itd. Debevo, Marxov trg 3, prtlj. desno. Ogled od 14 do 17 ure. 10172-4

KUPIMO NKBA-kable do 1 KB, 100 metrov, 3 x 5 mm² z ničlo, 160 m 3 x 16 mm² z ničlo, 80 m 3 x 25 mm² z ničlo. Ponudbe pošljite na »Politiko«, Beograd, Cetinska 1. 10164-5

PARCELO, zazidljivo, v Ljubljani ob Smartinski cesti, prodam. — Naslov v ogl. odd. Slov. poročevalec. 10169-7

3. VI. IZGUBLJEN rjavi dežnik, brez kljuke, na cesti Ljubljana-Kranj, vrnite proti nagradi v oglasni oddelku. 10183-10

SLUŽKINJO, pošteno, z znanjem nekaj kuhe, sprejem v stalno službo. Janševa 10, Bežigrad. 10171-1

Vsak četrtek — »TEDENSKA TRIBUNA«

Uprava rudnika »SEG A«, Makole

razpisuje mesto

samostojnega računovodje

Pogoji: popolna srednja šola s večletno prakso v samostojnem vodenju industrijskega računovodstva.

Reflektanti naj vložijo ponudbe s kratkim opisom dosedanjega službovanja na upravo rudnika »Sega«, Makole. — Nastop takoj. Plača po tarif. pravilniku.

Uprava rudnika »Sega« sprejme takoj v službo

elektromehanika

s večletno prakso, zmogljeno opravljati dela pri kompresorju, električnih črpalkah in motorjih.

Nastop takoj. — Plača po tarifnem pravilniku.

